

ЗАКОН О ПУТЕВИМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

*Предмет***Члан 1.**

Овим законом уређује се правни положај јавних и некатегорисаних путева, услови и начин управљања, заштите и одржавања јавних путева, посебни услови изградње и реконструкције јавних путева, извори и начин финансирања изградње, реконструкције, заштите и одржавања путева, стицање права својине, инспекцијски надзор, као и друга битна питања, везана за управљање изградњу, реконструкцију, заштиту и одржавање јавних путева.

*Дефиниције***Члан 2.**

Поједини изрази употребљени у овом закону, имају следеће значење:

1. **„пут“** је грађевински објект намењен за саобраћај који могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају, под условима одређеним овим законом и другим прописима;
2. **„јавни пут“** је пут који испуњава прописане критеријуме за категоризацију од стране надлежног органа;
3. **„државни пут“** је јавни пут који саобраћајно повезује територију државе са мрежом европских путева и део је мреже европских путева, територију државе са територијом суседних држава, целокупну територију државе, привредно значајна насеља на територији државе, подручје два или више округа или подручје округа, као и његов део који пролази кроз насеље у случају да није изграђен обилазни пут поред насеља;
4. **„аутопут“** је државни пут посебно пројектован и изграђен за саобраћај моторних возила, са физички раздвојеним коловозима по смеровима, са потпуном контролом приступа, који има најмање две саобраћајне и једну зауставну траку за сваки смер и као такав обележен прописаном саобраћајном сигнализацијом и опремом;
5. **„општински пут“** је јавни пут који саобраћајно повезује територију општине, односно града, као и територију општине, односно града, са мрежом државних путева;
6. **„улица“** је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља;
7. **„некатегорисани пут“** је пут који је надлежни орган прогласио некатегорисаним путем и који је уписан у јавне евиденције о непокретностима и правима на њима;
8. **„насеље“** је изграђени функционално обједињен простор на коме су обезбеђени услови за живот и рад људи и за задовољавање заједничких потреба становника, чије се границе утврђују планским документом, обележене су прописаним саобраћајним знаком на јавном путу;
9. **„пут ван насеља“** је део јавног пута ван граница насеља;
10. **„пут у насељу“** је део јавног пута унутар граница насеља које су одређене планским документом јединице локалне самоуправе;
11. **„саобраћајна сигнализација и опрема“** јесу средства и уређаји за техничко регулисање саобраћаја, саобраћајни знакови, ознаке на путу, уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова, браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге, привремена

саобраћајна сигнализација, светлосне ознаке на путу и друге ознаке на путу (опрема пута) у складу са прописима којим се уређује саобраћајна сигнализација;

12. **„опрема за заштиту јавног пута, саобраћаја и околине“** јесу интелигентни транспортни системи, вентилациони и сигурносни уређаји у тунелима, објекти и уређаји за заштиту пута и саобраћаја, као и објекти и уређаји за заштиту непосредног окружења пута (снегобрани, ветробрани, заштита од осулина, заштита од буке и других штетних утицаја на околину), инсталације расвете и расвета за потребе саобраћаја, уређаји за евиденцију саобраћаја, путне метеоролошке станице, и сл.;
13. **„означавање јавних путева“** јесте поступак дефинисања категорије и просторног положаја пута (километарска и хектометарска стационажа);
14. **„евиденција о јавним путевима“** јесте прописана садржина саобраћајно-технички података и поступак прикупљања, односно обнављања тих података о јавним путевима;
15. **„категоризација путева“** јесте подела јавних путева на основу прописаних критеријума;
16. **„коловоз“** јесте изграђена површина пута по којој се одвија саобраћај и чине га саобраћајне траке (возне, додатне ивичне, зауставне и сл.) за кретање, односно мировање возила;
17. **„коловозна конструкција“** јесте вишеслојни крути или еластични систем, који служи да прими механичка дејства возила и пренесе их на доњи строј јавног пута, ради безбедног, несметаног и економичног кретање возила, бицикала и пешака;
18. **„коловозни застор“** јесте завршни слој коловозне конструкције;
19. **„банкина“** је елемент пута у насипу који обезбеђује бочну стабилност пута и служи за постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута;
20. **„ригола“** јесте елемент јавног пута у усеку, за прихватање и контролисано вођење површинских вода, који обезбеђује стабилност коловозне конструкције;
21. **„берма“** је елемент пута између риголе и косине усека и служи за заштиту риголе од еродираних материјала, постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута, као и за обезбеђење прегледности пута;
22. **„разделна трака“** је елемент пута којим се физички раздвајају смерови вожње и служи за постављање саобраћајне сигнализације и опреме, као и елемената путног објекта;
23. **„разделни појас“** је разделна трака, ширине веће од шест метара;
24. **„заштитна трака“** јесте елемент јавног пута којим се физички раздваја саобраћај моторних возила од осталог саобраћаја;
25. **„путни објекат“** је грађевински објекат који је саставни део пута: мост (у трупцу пута - подвожњак, изнад пута - надвожњак), пропуст, тунел, галерија, потпорни зид, обложни зид и сл.;
26. **„надвожњак“** је објекат изнад пута којим се регулише укрштање у два нивоа са другим путем, другим инфраструктурним системом или железницом;
27. **„подвожњак“** је објекат у трупцу пута којим се регулише укрштање у два нивоа са другим путем, другим инфраструктурним системом или железницом;
28. **„пратећи садржаји јавног пута“** јесу површине, објекти, постројења и уређаји за ефикасно управљање путевима и саобраћајем (функционални садржаји), као и за пружање услуга корисницима пута (пратећи садржаји за потребе корисника);
29. **„функционални садржаји пута“** јесу површине, објекти, постројења и уређаји који су намењени за ефикасно управљање путем и саобраћајем на путу (базе за одржавање пута, центри за управљање саобраћајем, наплатне станице и други садржаји);
30. **„пратећи садржаји пута за потребе корисника“** јесу површине и објекти за пружање различитих услуга корисницима пута (станице за снабдевање моторних возила горивом, места за пуњење возила на електрични погон, одморишта, паркиралишта, мотели, ресторани, сервиси, продавнице и други објекти за пружање услуга);

31. „аутобуско стајалиште“ је посебно изграђен део пута, односно прописно обележен део коловоза, намењен за заустављање аутобуса ради укрцавања и искрцавања путника и утовара и истовара пртљага;
32. „путно земљиште“ је континуална површина унутар граница путног земљишта;
33. „граница путног земљишта“ је линија са обе стране усека и насипа, удаљена најмање један метар од линија које чине крајње тачке попречног профила пута, ван насеља, мерено на спољну страну;
34. „заштитни појас пута“ је континуална површина мерена од границе путног земљишта на спољну страну, чија је ширина прописана овим законом;
35. „појас контролисане изградње“ је континуална површина, мерена од границе заштитног појаса на спољну страну, чија је ширина иста као ширина заштитног појаса на којој се ограничава врста и обим изградње објеката и која служи за заштиту јавног пута и саобраћаја на њему;
36. „ваздушни простор изнад коловоза“ је простор у висини од најмање седам метара, са слободним простором у висини од најмање 4,75 метара од највише тачке коловоза;
37. „раскрсница“ је чворно место на којем се укрштају, спајају, односно раздвајају саобраћајни токови на најмање два пута у истом или различитим нивоима;
38. „укрштај“ је место укрштања пута са другим линијским инфраструктурним објектима у истом или различитим нивоима;
39. „прилазни пут“ је пут који омогућава власнику, односно непосредном држаоцу непокретности прилаз на јавни пут, односно некатегорисани пут, поред којег се непокретност налази;
40. „саобраћајни прикључак“ је уређена површина, део јавног пута, на којој се међусобно повезују јавни, некатегорисани и прилазни путеви, на начин прописан овим законом;
41. „захтевана прегледност“ је растојање потребно за безбедно заустављање возила испред непокретне препреке на путу која мора бити обезбеђена на свакој тачки пута и која се одређује на основу вредности пројектне брзине и стварних елемената пројектне геометрије пута;
42. „сусед“ је власник, односно непосредни држалац земљишта и објеката, који има најмање једну заједничку границу са катастарском парцелом на којој је изграђен пут;
43. „управљање саобраћајем“ јесте вођење, праћење и контрола саобраћаја на јавном путу, односно деоници јавног пута;
44. „обустава саобраћаја“ је контролисани прекид саобраћаја на путу;
45. „ограничење саобраћаја“ је забрана кретања појединих врста возила на путу;
46. „ванредни превоз“ јесте превоз возилом, односно скупом возила, која сама или са теретом прекорачују прописима дозвољено осовинско оптерећење, највећу дозвољену укупну масу, ширину, дужину или висину;
47. „употребна вредност пута“ јесте вредност пута у тренутку процене, с обзиром на степен очуваности његових пројектованих карактеристика;
48. „граница експропријације“ је граница на прописаном одстојању мереном од границе путног земљишта на спољну страну пута;
49. „појас експропријације“ је континуална површина унутар граница експропријације;
50. „интелигентни транспортни системи пута- ИТС“ (јесу системи информационокомуникационих технологија у друмском саобраћају који се односе на путеве, возила и учеснике у саобраћају и користе се за управљање саобраћајем и мобилношћу, као и за везе са осталим видовима саобраћаја);
51. „управљач јавног пута“ је јавно предузеће, привредно друштво и други облици организовања који у складу са законом којим се уређује положај јавних предузећа могу да обављају делатност од општег интереса;

52. „**инфраструктурна накнада**“ је накнада која која треба да обезбеди повраћај трошкова изградње, одржавања, пословања и развоја у вези са изграђеном инфраструктуром;
53. „**накнада екстерних трошкова**“ је накнада трошкова насталих због загађења ваздуха или штетних утицаја буке која потиче од саобраћаја;
54. „**интероперабилност**“ је могућност система и придружених пословних процеса да несметано размењују податке;
55. „**заштита пута**“ јесте скуп мера и забрана, које се односе на интервенције на јавном путу, заштитном појасу и појасу контролисане изградње, прописаних овим законом у циљу његове заштите;
56. „**одржавање пута**“ јесте извођење одређене врста радова и обављање услуга којима се чува употребна вредност пута и обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
57. „**реhabилитација јавног пута**“, јесте врста одржавања, тј. извођење радова на јавном путу и путном објекту, са циљем побољшања услова коришћења пута у току експлоатације;
58. „**реконструкција јавног пута**“ јесте извођење радова на постојећем путу и у заштитном појасу постојећег пута, којима се може променити габарит, волумен, положај или опрема постојећег пута;
59. „**тунел**“ је подземни или подводни путни објект намењен за одвијање саобраћаја;
60. „**саветник за безбедност у тунелу**“ је лице које код управљача јавног пута обавља послове којима се обезбеђује примена прописа којима се уређују тунели;
61. „**електронска наплата путарине**“ је начин безконтактне наплате, при коме возила пролазе без заустављања улазном и излазном (наплатном) саобраћајном траком, коришћењем електронског уређаја (ТАГ уређај);
62. „**ЕЕНП** је скраћеница за **Европску електронску наплату путарине** која представља систем електронске наплате путарине на територији Европске уније који омогућава кориснику државног пута да, на основу уговора закљученог са пружаоцем услуге ЕЕНП-а, стекне статус корисника услуге ЕЕНП-а;
63. „**пружалац услуге Европске електронске наплате путарине**“ је правно лице на територији Европске уније које обавља делатност пружања услуге ЕЕНП и уписан је у регистар пружалаца ЕЕНП услуге, у држави чланици Европске уније у којој има седиште;
64. „**процена утицаја новог пута на безбедност саобраћаја**“ на мрежи путева јесте стратешка компаративна анализа утицаја варијанти новог или реконструисаног пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева;
65. „**ревизија пројеката пута**“ са аспекта безбедносних карактеристика пута је независна формална и систематска провера пројекта пута, са аспекта безбедности саобраћаја;
66. „**провера безбедности саобраћаја на путу**“ је независна, формална и систематска провера елемената постојећег пута са гледишта безбедности саобраћаја;
67. „**ревизор**“ је независно стручно лице, који поседује лиценцу за ревизора и које спроводи ревизију пројеката пута са аспекта безбедносних карактеристика пута;
68. „**проверавач**“ је независно стручно лице, који поседује лиценцу за проверавача за спровођење провере безбедности саобраћаја на путу.

Правни статус путева

Члан 3.

Јавни и некатегорисани путеви су добра у општој употреби, у јавној су својини и на њима се не могу стицати ни заснивати стварна права, осим у случајевима прописаним овим законом.

На јавном путу, може се засновати право службености, односно друго сродно право, ради изградње комуналних, водних, енергетских објеката и објеката електронских комуникација и повезане опреме, на начин одређен овим законом.

Изградња, реконструкција, одржавање и коришћење јавног пута могу бити предмет концесије у складу са законом којим се уређује јавно приватно партнерство, концесије и овим законом.

Државни путеви I и II реда су у својини Републике Србије, изузев државних путева односно делова државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине, који су у својини аутономне покрајине.

Општински путеви, улице и некатегорисани путеви (који нису део државног пута I и II реда) су у својини јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

Путеви из ст 4. и 5. овог члана уписују се у јавне књиге о непокретностима и стварним правима на њима, истовремено са уписом права јавне својине на тим путевима, као добрима у општој употреби и то својине Републике Србије на државним путевима I и II реда, својина аутономне покрајине на државним путевима, односно деловима државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине и својина јединице локалне самоуправе на општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима (који нису део државног пута I и II реда), у складу са прописима којима се уређују јавне књиге о непокретностима и стварним правима на њима.

Јавни путеви уписују се у јавне књиге из става 6. овог члана са припадајућим објектима и земљиштем на којима су изграђени у оквиру путног појаса који се користе за обављање саобраћаја. У наведене јавне књиге уписују се и управљачи јавних путева.

У јавне књиге из става 6. овог члана уписују се и право службености, односно друго сродно право, као и концесија за јавни пут, у складу са прописима којима се уређују јавне књиге о непокретностима и правима на њима.

У јавне књиге из става 6. овог члана уписују се и промене на јавном путу и стварним правима која се заснивају на јавном путу, као и промене на некатегорисаном путу.

Јавни и некатегорисани путеви чине мрежу путева.

II ЈАВНИ ПУТЕВИ

Елементи јавног пута

Члан 4.

Јавни пут обухвата:

1) труп пута, који чине доњи и горњи строј,

- доњи строј пута (насипи, усеци, засеци, објекти, постројења и уређаји за одводњавање пута и заштиту пута од површинских и подземних вода и сл.);

- горњи строј пута (коловозна конструкција, ивичне траке, односно ивичњаци, риголе, банке, берме, разделне траке и сл.);

2) путне објекте;

3) саобраћајне прикључке;

4) путно земљиште;

5) тротоаре, пешачке и бицикличке стазе у путном земљишту;

6) ваздушни простор изнад коловоза;

7) функционалне садржаје пута;

- 8) саобраћајну сигнализацију и опрему;
- 9) интелигентне транспортне системе пута (ИТС) и
- 10) опрему за заштиту пута, саобраћаја и околине.

Јавни пут, поред елемената из става 1. овог члана обухвата и пратеће садржаје за потребе корисника пута, уколико су предвиђени техничком документацијом за изградњу или реконструкцију јавног пута.

Елементе које јавни пут мора да обухвата, односно елементе попречног профила пута, у односу на врсту пута и услове одвијања саобраћаја прописује министарство надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министарство).

Категоризација јавних путева

Члан 5.

Према значају саобраћајног повезивања, јавни путеви се деле на:

1) државне путеве:

- (1) државне путеве I реда (саобраћајно повезују територију државе са мрежом европских путева, односно део су мреже европских путева, територију државе са територијом суседних држава, целокупну територију државе, као и привредно значајна насеља на територији државе);
- (2) државне путеве II реда (саобраћајно повезују подручје два или више округа или подручје округа);

2) општинске путеве (саобраћајно повезују територије општина, територију општине, односно града, као и територију општине, односно града са мрежом државних путева) и

3) улице (саобраћајно повезују делове насеља).

Влада прописује критеријуме за категоризацију јавних путева.

Влада доноси акт о категоризацији државних путева, на основу критеријума из става 2. овог члана.

Министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министар) образује комисију за утврђивање испуњености критеријума за категоризацију државних путева.

Скупштина јединице локалне самоуправе доноси акт о категоризацији општинских путева и улица, на основу критеријума из става 2. овог члана.

Подела јавних путева према положају у простору

Члан 6.

Према положају у простору и условима одвијања саобраћаја, јавни путеви се деле на:

- 1) јавне путеве ван насеља и
- 2) јавне путеве у насељу.

Јавни пут у насељу је део јавног пута унутар граница насеља, које су обележене прописаном саобраћајном сигнализацијом.

Правац и границе јавног пута у насељу, одређује скупштина јединице локалне самоуправе.

Коловозна конструкција улица, које су истовремено делови државних или општинских путева, који пролазе кроз насеља са саобраћајном сигнализацијом, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова, сматрају се деловима тих путева.

Правац, односно промена правца државног пута, који пролази кроз насеље, одређује се одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеној сагласности Министарства.

Промена правца државног пута у насељу може да се врши ако нови правац државног пута испуњава, по својим техничким карактеристикама, услове који се захтевају за ту категорију пута.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе о правцу, односно промени правца државног пута који пролази кроз насеље, донета без сагласности из става 6. овог члана, ништава је.

III НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТЕВИ

Некатегорисани путеви

Члан 7.

Јединица локалне самоуправе уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање некатегорисаним путевима у насељу.

Одлуку о некатегорисаним путевима доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, у складу са законом који уређује локална самоуправа и у складу са овим законом.

Финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите некатегорисаног пута обезбеђује се из средстава буџета јединице локалне самоуправе, у складу са законом који уређује финансирање локалне самоуправе.

Категоризација некатегорисаног пута

Члан 8.

На предлог јединице локалне самоуправе, некатегорисани пут може се уврстити у јавни пут у случају испуњености критеријума из члана 5. став 2. овог закона, коју утврђује скупштина јединице локалне самоуправе.

IV УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ ПУТЕВИМА

Делатност управљања

Члан 9.

Управљање јавним путевима је делатност од општег интереса.

Управљања јавним путевима обухвата:

- планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута;
- вршење инвеститорске функције на пројектовању, изградњи, одржавању и реконструкцији јавног пута;
- организовање и обављање стручних послова на пројектовању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута;

- уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији и стручном надзору јавног пута;
- организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута;
- организовање и контрола наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења и сл.;
- заштита јавног пута;
- означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве.

Управљање државним путем, поред послова из става 1. овог члана, обухвата и управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу.

Управљач јавног пута

Члан 10.

Делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће односно привредно друштво које оснива Република Србија у чије име оснивачки акт доноси Влада која врши права оснивача.

Делатност управљања државним путевима II реда, на територији аутономне покрајине обавља јавно предузеће односно привредно друштво које оснива надлежни орган аутономне покрајине у складу са законом.

Делатност управљања државним путевима могу да обављају и други облици организовања под условима и на начин утврђен законом којим се уређује положај јавних предузећа.

Делатност управљања општинским путевима, улицама у насељу може да обавља привредно друштво које оснива надлежни орган јединице локалне самоуправе, односно привредно друштво или предузетник који ту делатност обавља као поверену у складу са законом којим се уређује положај јавних предузећа.

Јавна предузећа, привредна друштва и други облици организовања, који обављају делатност управљања јавним путевима су управљачи јавних путева.

Извештаји о извршеној контроли и о стању јавних путева

Члан 11.

Управљач јавног пута дужан је да најмање једном у току године, а најкасније до 1. септембра те године, поднесе годишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева којима управља.

Управљач државног пута, поред извештаја из става 1. дужан је да подноси и петогодишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања државних путева.

Извештај из ст. 1. и 2. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја.

Садржину и форму извештаја из ст. 1. и 2. овог члана прописује Министарство.

Плански акти управљача јавног пута

Члан 12.

Управљач јавног пута доноси средњорочни план изградње, реконструкције, одржавања и заштите путева, годишњи програм радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавних путева, појединачне студије, уз претходно прибављено мишљење Министарства, односно органа аутономне покрајине надлежног за послове саобраћаја, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја.

Сагласност на акте из става 1. овог члана даје Влада, када те акте доноси управљач државног пута, односно извршни орган аутономне покрајине када те акте доноси управљач државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе када те акте доноси управљач општинских путева и улица.

Управљач јавног пута дужан је да годишњи програм радова на одржавању и заштити јавних путева којима управља, чији саставни део чини план вршења провере безбедности саобраћаја на путу, у зависности од тога којим путевима управља, доставља Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, најкасније до 1. новембра текуће године за наредну годину.

Средњорочни план и програм радова на изградњи и реконструкцији путева, као и појединачне студије, морају бити усклађени са државним односно локалним стратешким и планским документима.

Начин одржавања и заштите јавног пута

Члан 13.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја на њему, укључујући и организацију наплате путарине са протоком возила, без застоја.

При обављању делатности управљања путем, управљач јавног пута дужан је да се стара и о заштити животне средине, у складу са законом и другим прописима.

Управљач јавног пута одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута прописаних овим законом, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења.

Техничке услове за вршење радова на одржавању јавног пута прописује Министарство.

Управљање саобраћајем на јавном путу

Члан 14.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди управљање саобраћајем на јавним путевима у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

Управљање саобраћајем обезбеђује се употребом:

- 1) интелигентних транспортних система пута (ИТС-а) (телекомуникационих, оптичких, електронских и стационарних уређаја за праћење, снимање, контролу, безбедност и регулисање саобраћаја, контролу стања коловоза и даљинско обавештавање и упозоравање, бројача саобраћаја, путних метеоролошких станица);
- 2) система и уређаја за наплату путарине;

- 3) сигурносне опреме у тунелима;
- 4) опреме и уређаја за заштиту јавног пута;
- 5) саобраћајне сигнализације.

ИТС се развија и примењује у следећим приоритетним областима:

- 1) оптимална употреба података о саобраћају и путовањима;
- 2) континуитет услуга ИТС у управљању саобраћајем;
- 3) апликације ИТС у функцији безбедности саобраћаја на путевима и заштити корисника путева и
- 4) системи који повезују возила и путеве.

У оквиру приоритетних области из става 3. овог члана, приоритетне су следеће активности:

- 1) давање информација о путовању;
- 2) давање информација о безбедности саобраћаја и режиму одвијања саобраћаја;
- 3) давање информација о саобраћају у реалном времену;
- 4) пружање услуга система е-позива;
- 5) давање информација о сигурним и безбедним паркиралиштима и
- 6) пружање услуга резервације сигурних и безбедних паркиралишта за теретна возила и аутобусе.

Евиденција о јавним путевима

Члан 15.

Управљач јавног пута дужан је да означава и води евиденције о јавним путевима.

Министарство прописује:

- 1) начин означавања јавних путева и
- 2) врсту и садржину евиденција, начин вођења евиденција, начин прикупљања, односно обнављања података, као и услове коришћења података из евиденција о јавним путевима.

Део државног или општинског пута

Члан 16.

Део државног или општинског пута који, по изградњи или реконструкцији, не припада изграђеном или реконструисаном државном или општинском путу, не сматра се делом тог пута.

Ако се део државног или општинског пута из става 1. овог члана и даље користи за саобраћај, извршиће се његова прекатегоризација.

Ако се део јавног пута из става 1. овог члана не користи за саобраћај, управљач јавног пута дужан је да у року од 30 дана од дана настале промене, о томе обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини, који ће у року од 30 дана од дана пријема обавештења одлучити о начину и условима коришћења земљишта на коме се тај пут налази.

Поверавање вршења јавних овлашћења

Члан 17.

Управљачу јавног пута поверава се вршење јавних овлашћења која се односе на:

- 1) издавање услова за израду техничке документације за изградњу и реконструкцију саобраћајног прикључка на јавни пут и доношење решења инвеститору о испуњености издатих услова;
- 2) издавање услова за израду техничке документације, односно за постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу и заштитном појасу јавног пута (железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и др.) и доношење решења инвеститору о испуњености издатих услова;
- 3) издавање сагласности за одржавање спортске или друге приредбе на јавном путу;
- 4) издавање дозволе за обављање ванредног превоза на јавном путу;
- 5) издавање дозволе за прекомерно коришћење јавног пута;
- 6) издавање одобрења за постављање рекламних табли и паноя;
- 7) издавање одобрења за постављање уређаја за обавештавање или оглашавање на јавном путу;
- 8) издавање сагласности за преусмеравање саобраћаја на јавни пут у случају обављања радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута.

Акти из става 1. тачка 4), 5), 6), 7) и 8) овог члана, издају се на основу претходно издатих саобраћајно-техничких услова.

Управљач јавног пута дужан је да одлучи по захтеву за издавање услова за израду техничке документације, сагласности, дозволе и одобрења из става 1. овог члана:

- тачка 1), 2) у року прописаном законом којим се уређује планирање и изградња;
- тачка 3), 4) и 8) у року од 8 дана од дана подношења захтева;
- тачка 5), 6) и 7) у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Против аката из става 1. овог члана, може се изјавити жалба Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, у року од петнаест дана од дана достављања тог акта.

Управљач јавног пута дужан је да о актима донетим у вршењу јавних овлашћења води евиденцију, коју ажурира на дневном нивоу и објављује на својој интернет страници.

Саобраћајно-технички услови

Члан 18.

Саобраћајно-технички услови из члана 17. став 2. овог закона садрже нарочито:

- ознаку и број јавног пута;
- назив или број деонице јавног пута;
- почетну и крајњу стационажу деонице јавног пута;
- почетну и крајњу стационажу дела јавног пута за који се издају саобраћајно технички услови;
- опште услове;
- посебне услове и

- катастарске парцеле дела јавног пута за који се издају саобраћајно технички услови.

V ФИНАНСИРАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Извори финансирања

Члан 19.

Финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите јавног пута обезбеђује се из:

1. накнада за употребу јавног пута;
2. буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
3. наменских трансфера;
4. финансијских кредита;
5. улагања домаћих и страних лица и
6. других извора у складу са законом.

Накнаде за употребу јавног пута

Члан 20.

За употребу јавног пута плаћају се накнаде, и то:

- 1) накнада за ванредни превоз;
- 2) накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање на државном путу, односно на другом земљишту које користи Управљач државног пута, у складу са прописима;
- 3) посебна накнада за употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта (у даљем тексту путарина);
- 4) накнада за прекомерно коришћење јавног пута, његовог дела или путног објекта;
- 5) накнада за коришћење делова путног земљишта јавног пута;
- 6) накнада за коришћење другог земљишта које користи Управљач јавног пута;
- 7) накнада за заснивање права службености и накнада за право изградње у заштитном појасу јавног пута, ради постављање водовода, канализације, електричних, телефонских и телеграфских водова и сл. на јавном путу;
- 8) годишња накнада за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са јавног пута;
- 9) накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству.

Накнада из става 1. тач. 2), 6), 7), и 8), плаћа се приликом закључења уговора управљача јавног пута са лицем које плаћа накнаду за употребу јавног пута.

Уколико се право службености или право изградње, у заштитном појасу јавног пута, заснива у складу са чланом 3. овог Закона, не плаћа се накнада из става 1. тачка 7), уколико су објекти, уређаји, опрема или инсталације у јавној својини Републике Србије, односно правног лица чији је оснивач Република Србија.

Уколико се право службености или право изградње, у заштитном појасу јавног пута, заснива у складу са чланом 3. овог Закона, не плаћа се накнада из става 1. тачка 7) уколико су објекти,

уређаји, опрема или инсталације у јавној својини јединице локалне самоуправе, односно правног лица чији је оснивач или већински власник, јединица локалне самоуправе.

Уколико се на земљишту, у јавној својини јединице локалне самоуправе, гради јавни пут односно заснива право службености, а инвеститор је јединица локалне самоуправе, привредно друштво односно друго правно лице, чији је оснивач или већински власник јединица локалне самоуправе не плаћа се допринос за уређење грађевинског земљишта, односно накнада за заснивање права службености.

Забрана дискриминације

Члан 21.

Накнаде за употребу јавних путева не могу да се одређују на начин на који би се дискриминисали корисници јавних путева према националности, државној припадности односно пословном седишту, регистрацији возила, месту поласка односно одредишту. Прописивање накнада, утврђених овим законом, које се односе на домаће и стране превознике, односно остале учеснике у саобраћају не сме да садржи дискриминаторске одредбе.

Овлашћење за утврђивање висине накнада

Члан 22.

Влада утврђује висину накнаде из члана 20. став 1. тачка 9) овог закона.

Управљач јавног пута утврђује висину накнаде из члана 20. став 1. тач. 1) до 8) овог закона.

Одлука о висини накнаде из става 2. овог члана за државни пут, доноси се уз сагласност Владе, а за општински пут, односно улицу, уз сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Уплата средстава остварених од накнаде

Члан 23.

Средства од наплаћене накнаде из члана 20. став 1. тач. 1) до 9) овог закона, за употребу државних путева, представљају јавни приход који припада управљачу државних путева, а средства наплаћена од тих накнада за употребу општинских путева и улица представљају јавни приход који припада управљачима тих путева и улица.

Наплату накнаде из члана 20. став 1. тачка 9) овог закона, организује управљач државног пута на граничним прелазима у складу са царинским прописима.

Намена коришћења средстава остварених од накнада

Члан 24.

Средства од наплаћених накнада из члана 20. овог закона користе се за изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавних путева, као и за трошкове коришћења и отплату кредита за наведене намене.

Ослобађање од обавезе плаћања накнада

Члан 25.

Накнада из члана 20. став 1. тачка 3) овог закона не плаћа се за возила:

- 1) полиције;
- 2) хитне помоћи;
- 3) Војске Србије;
- 4) професионалних ватрогасних јединица, добровољних ватрогасних друштава и ватрогасних јединица правних лица која имају ватрогасну службу организовану по прописима о заштити од пожара и
- 5) под пратњом и возила са првенством пролаза у складу са законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

Ослобађање од обавезе плаћања накнаде по одобрењу управљача јавног пута

Члан 26.

Накнада из члана 20. став 1. тачка 3) овог закона не плаћа се по одобрењу управљача јавног пута за возила:

- 1) особа са утврђеним инвалидитетом са 80% или више процената телесног оштећења, односно особа код којих је утврђено телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета 60% или више процената, за један лични аутомобил који имају у свом власништву, односно који користе по основу уговора о лизингу, када се особа са утврђеним инвалидитетом налази у возилу;
- 2) републичке инспекције за државне путеве и републичке инспекције за друмски саобраћај;
- 3) привредних друштава и других правних лица, односно предузетника који обављају послове одржавања и заштите јавног пута за чије коришћење се плаћа путарина;
- 4) која су у функцији организовања и наплате путарине и
- 5) за превоз лица и материјалних добара у оквиру домаћих или међународних хуманитарних акција.

За возила из става 1. тачка 5) овог члана дозвола се издаје појединачном возилу за појединачну вожњу.

Сва возила из става 1. овог члана морају бити евидентирана код управљача јавног пута.

Управљач јавног пута, за чију употребу се наплаћује путарина, прима надокнаду трошкова из буџета Републике Србије за износ путарине који није остварен услед ослобађања од плаћања путарине сходно члану 28. и ставу 1. овог члана.

VI ПУТАРИНА

Начин одређивања и плаћања

Члан 27.

Путарина је накнада за употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта и плаћа се у износу који је се утврђује у зависности од категорије возила и дужине пређене деонице јавног пута, његовог дела или путног објекта.

Путарина обухвата инфраструктурну накнаду и накнаду за екстерне трошкове.

Попусти или снижења не могу се одобрити ниједном кориснику јавног пута у погледу елемента путарине који се односи на накнаду за екстерне трошкове.

Критеријуме за утврђивање висине накнаде за употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта, услове попушта или снижења инфраструктурне накнаде, као и изглед и

садржину рачуна који се издаје кориснику јавног пута, његовог дела или путног објекта за укупан износ наплаћене путарине, прописује Министарство.

Управљач јавног пута може, уз сагласност Владе, одобрити стимулативне моделе плаћања за електронску наплату путарине.

Електронска наплата путарине (ЕНП)

Члан 28.

Управљач државног пута дужан је да обезбеди електронски систем за наплату путарине за употребу државног пута, његовог дела или путног објекта у складу са прописима који уређују област електронских комуникација.

Начин електронске наплате путарине прописује Министарство.

Европска електронска наплата путарине (ЕЕНП)

Члан 29.

Управљач државног пута дужан је да приступи систему Европске електронске наплате путарине.

Влада прописује начин успостављања и примене односно функционисања система Европске електронске наплате путарине, поступање управљача државног пута и пружаоца услуге ЕЕНП-а.

Техничке захтеве, посебне услове и елементе интероперабилности, које морају испуњавати пружаоци услуге ЕЕНП-а са седиштем на територији Републике Србије и управљач државног пута, прописује Министарство.

Заштита података о личности

Члан 30.

Управљач државног пута дужан је да личне податке корисника државног пута, за потребе интелигентних транспортних система (ИТС) на државном путу и електронске наплате путарине и ЕЕНП, прикупља, обрађује и користи у складу с прописима о заштити података о личности и прописима о заштити података и сигурности у електронским комуникацијама.

Примена пореских прописа

Члан 31.

У погледу наплате накнада утврђених овим законом, контроле, камата, повраћаја, застарелости, казни и осталог што није прописано овим законом, примењиваће се одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

VII ЗАШТИТА ЈАВНИХ ПУТЕВА

Мере за спречавање угрожавања стабилности пута

Члан 32.

Ради спречавања угрожавања стабилности јавног пута и обезбеђивања услова за несметано одвијање саобраћаја и режима саобраћаја на јавном путу, носилац права службености на јавном путу, концесионар и носилац права грађења, као и других права у складу са законом, може да изводи радове на јавном путу (грађење, односно постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура) само ако је за извођење тих радова прибавио услове и решење из члана 17. став 1. тачка 2) овог закона.

Забрана изградње у заштитном појасу

Члан 33.

У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља, забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и грађење и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих, функционалних, садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

У заштитном појасу из става 1. овог члана може да се гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл. само ако су за извођење тих радова прибављени услови и решења из члана 17. став 1. тачка 2) овог закона.

Управљач јавног пута дужан је да обезбеди контролу извођења радова из става 2. овог члана.

Ширина заштитног појаса

Члан 34.

Заштитни појас, са сваке стране јавног пута, ван насеља, има следеће ширине:

- 1) државни путеви I реда- аутопутеви 40 метара;
- 2) остали државни путеви I реда 20 метара;
- 3) државни путеви II реда 10 метара и
- 4) општински путеви 5 метара.

Изузетно од става 1. тач. 1) и 3) овог члана, заштитни појас може бити и веће ширине, ако је планским документом предвиђена изградња станице за снабдевање моторних возила горивом.

Одредбе става 1. овог члана, у погледу ширина заштитног појаса примењују се и у насељима, осим ако то није другачије одређено планским документом.

Граница експропријације за јавне путеве у изградњи

Члан 35.

Граница експропријације, за јавне путеве у изградњи, налази се са сваке стране јавног пута, мерено на спољну страну од границе путног земљишта, на минималном одстојању од:

- 1) аутопутеви ..... 5 метара
- 2) остали државни путеви I реда.....3 метра
- 3) државни путеви II реда.....3 метра

- 4) општински путеви.....1 метар.

Појас контролисане изградње

Члан 36.

Појас контролисане изградње, мерено од граница заштитног појаса јавног пута, ван насеља, има следеће минималне ширине:

- 1) аутопутеви 40 метара;
- 2) остали државни путеви I реда 20 метара;
- 3) државни путеви II реда 10 метара и
- 4) општински путеви 5 метара.

Изградња објеката у појасу контролисане изградње дозвољена је на основу донетих планских докумената који обухватају тај појас.

Ограде, дрвеће и засади

Члан 37.

Ограде, дрвеће и засади, поред јавних путева, подижу се тако да не ометају захтевану прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Прегледност раскрсница јавног пута

Члан 38.

На раскрсници јавног пута са другим путем и на укрштању јавног пута са железничком пругом у истом нивоу, морају се обезбедити зоне захтеване прегледности у складу са техничким условима за пројектовање.

На растојању којим је дефинисана захтевана прегледност забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје, градити објекте, односно вршити друге радње којима се омета прегледност јавног пута.

Власник, односно непосредни држалац земљишта, које се налази на растојању којим је дефинисана захтевана прегледност, дужан је да поступи по захтеву управљача јавног пута и уклони засаде, ограде, дрвеће, предмете, материјале, постројења, уређаје и објекте из става 2. овог члана, у циљу обезбеђења захтеване прегледности пута.

Лица из става 3. овог члана имају право на накнаду штете због ограничења коришћења земљишта у зони захтеване прегледности, коју плаћа управљач јавног пута.

Обавезе управљача инфраструктурног објекта постављеног у јавни пут

Члан 39.

Лице које управља инфраструктурним објектом уграђеним, односно постављеним у јавни пут: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, дужно је да одржава тај објекат, на начин којим се не

оштећује јавни пут, односно не угрожава безбедност саобраћаја или не омета одржавање јавног пута.

Лице из става 1. овог члана дужно је да у року од 8 дана пре почетка радова обавести управљача јавног пута о радовима на одржавању објекта којим управља.

У случају оштећења, односно квара, објеката, постројења, уређаја, инсталација или водова из става 1. овог члана, лице које управља тим објектима, дужно је да без одлагања приступи отклањању оштећења, односно квара и истовремено о предузетим радовима обавести управљача јавног пута.

Након отклањања оштећења односно квара на свом објекту, лице које управља тим објектом дужно је да отклони оштећење на јавном путу и врати га у првобитно стање.

Управљач јавног пута дужан је да по пријему обавештења из ст. 2. и 3. овог члана обезбеди стручни надзор над извођењем радова из ст. 1. и 3. овог члана.

Трошкове извођења радова из ст. 1, 3. и 4. овог члана сноси лице из става 1. овог члана.

Заштитна ограда поред јавног пута

Члан 40.

Ради несметаног и безбедног одвијања саобраћаја и заштите јавног пута од оштећења, на местима на којима се окупљају грађани у великом броју или постоје интензивни пешачки токови (спортски стадиони, сајмишта, школе, јавни локали и сл.) или на местима која се користе за држање стоке у већем броју (пашњаци, ергеле и сл.), а која се налазе поред јавног пута са великом густином саобраћајног тока, поставља се одговарајућа ограда којом се то место одваја од јавног пута ако управљач јавног пута утврди потребу за њеним постављањем.

Постављањем ограде из става 1. овог члана не може се умањити захтевана прегледност на јавном путу.

Управљач јавног пута одређује услове и начин постављања и одржавања ограде из става 1. овог члана.

Ограду су дужни да поставе и одржавају непосредни држаоци земљишта или објеката из става 1. овог члана.

Ако непосредни држаоци земљишта или објеката не поставе или не одржавају ограде, постављање, односно одржавање извршиће управљач јавног пута о њиховом трошку.

Саобраћајни прикључак на јавни пут

Члан 41.

Саобраћајни прикључак на јавни пут гради се у складу са законом којим се уређује планирање и изградња и на основу издатих услова и решења из члана 17. став 1. тачка 1) овог закона.

Управљач пута издаће решење из става 1. овог члана ако утврди да су кумулативно испуњени следећи услови:

- 1) није могуће извршити повезивање општинског, односно некатегорисаног пута, односно улице са општинским, односно некатегорисаним путем, односно улицом који већ имају изведену раскрсницу, укрштај или прикључак на државни пут;
- 2) саобраћајни прикључак из ст.1. овог члана не смањује капацитет и проточност саобраћаја на јавном путу;

3) саобраћајни прикључак из става 1. овог члана нема штетне последице за несметано и безбедно одвијање саобраћаја на јавном путу.

Прилагођавање саобраћајног прикључка и прилаза потребама одвијања саобраћаја на јавном путу

Члан 42.

Ако саобраћајни прикључак на државни или општински пут, због повећаног саобраћаја или коришћења за другачију врсту саобраћаја од оног који је био узет у обзир приликом издавања сагласности за његову изградњу, више није одговарајући, врши се прилагођавање саобраћајног прикључка измењеним условима.

Трошкове прилагођавања саобраћајног прикључка из става 1. овог члана сноси непосредни држалац непокретности која се прикључује на јавни пут.

Трошкове постављања саобраћајне сигнализације и опреме на саобраћајном прикључку из става 1. овог члана сноси инвеститор изградње прикључка.

Техничком прегледу изграђеног саобраћајног прикључка из става 1. овог члана присуствује овлашћени представник управљача пута.

Укрштање или прикључивање земљаног и прилазног пута на јавни пут

Члан 43.

Земљани пут, који се укршта или прикључује на јавни пут, мора се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, у ширини од најмање пет метара и у дужини од најмање 40 метара за државни пут I реда, 20 метара за државни пут II реда и 10 метара за општински пут и улицу, рачунајући од ивице коловоза јавног пута.

Прилазни пут који се прикључује на јавни пут мора се изградити на начин прописан у ставу 1. овог члана.

Трошкови изградње земљаног, односно прилазног пута и трошкови пресецања путева

Члан 44.

Трошкове изградње пута из члана 43. сноси инвеститор изградње земљаног, односно прилазног пута који се прикључује на јавни пут.

Ако приликом изградње или реконструкције јавни пут пресеца други јавни пут, инвеститор радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута сноси трошкове изградње пута са истим коловозним застором као на јавном путу у ширини и дужинама из члана 43. става 1. овог закона.

Ако приликом изградње или реконструкције јавни пут пресеца земљани пут из члана 43. става 1. овог закона, трошкове изградње земљаног пута са тврдом подлогом или истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, сноси инвеститор радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута.

Смањење броја саобраћајних прикључака

Члан 45.

Управљач државног пута дужан је да, приликом реконструкције државног пута, смањи број раскрсница и саобраћајних прикључака, прилазних и некатегорисаних путева на државни пут, на најмањи могући број, а у циљу повећања капацитета и повећања нивоа безбедности саобраћаја на државном путу.

Јединица локалне самоуправе дужна је да планском документацијом смањи број саобраћајних прикључака на државни пут на најмањи могући број, у складу са условима из става 2. овог члана.

Министарство прописује услове и начин пројектовања које јавни пут, његов део и путни објекат морају да испуњавају, у циљу подобности пута за безбедно одвијање саобраћаја.

Заштита јавног пута од воде, снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и других штетних утицаја

Члан 46.

Сусед јавног пута дужан је да омогући слободно отицање воде, постављање-снегобрана и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште, уз накнаду, која не може бити нижа од тржишне, због ограничења права имовине на земљишту, односно накнаду проузроковане штете.

Сусед јавног пута дужан је да омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта, уз накнаду проузроковане штете.

Управљач јавног пута дужан је да закључи уговор са суседом јавног пута да на суседовом земљишту изгради одводне канале и друге уређаје за одвођење воде од тупа пута као и да постави уређаје за заштиту пута и саобраћаја, односно подигне засаде за заштиту јавног пута и саобраћаја од снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и других штетних утицаја, ако се исти не могу изградити, поставити, односно подићи на јавном путу.

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана сходно се примењују и на власнике, односно непосредне држаоце земљишта, у случају када се њихово земљиште користи у исте сврхе.

Заштита јавног пута од спирања и одроњавања

Члан 47.

Ради заштите јавног пута од спирања и одроњавања, управљач јавног пута, дужан је, ако природа земљишта допушта, да косине усека, засека и насипа, као и путно земљиште осигура хортикултурним и другим мерама, тако да се не умањује захтевана прегледност и безбедност саобраћаја на јавном путу.

Засади из става 1. овог члана морају се уредно одржавати и обнављати.

Постављање реклама на јавном путу и заштитном појасу пута

Члан 48.

На аутопуту и припадајућем заштитном појасу тог пута, није дозвољено постављање реклама, осим на одмориштима, и то на начин да се не угрожава безбедност саобраћаја на аутопуту.

На осталим јавним путевима и заштитном појасу уз јавни пут, није дозвољено постављање рекламе на местима, на којима би због свог садржаја, положаја и односа према јавном путу, реклама угрожавала безбедност саобраћаја.

***Мере забране предузимања одређених активности ради заштите
безбедности на путу***

Члан 49.

На јавном путу забрањено је :

- 1) трајно заузимање пута, а привремено заузеће пута је могуће, уз претходно прибављену сагласност управљача пута;
- 2) извођење радова на путу, који нису у вези са изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом пута, без сагласности управљача пута;
- 3) извођење радова носилаца права службености и других права установљених на путу, којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
- 4) испуштање вода, отпадних вода и других течности на пут;
- 5) спречавање отицања вода са пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречавање даљег отицања вода ка њиховим реципијентима;
- 6) просипање, остављање или бацање материјала, ствари и смећа на пут;
- 7) замашћивање пута мазивима или другим сличним материјама;
- 8) постављање и коришћење светла или других уређаја, односно предмета, на путу и поред пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу;
- 9) извођење пољопривредних радова на банкинама, косинама и путном земљишту;
- 10) вучење предмета, материјала, оруђа и других врста терета по путу (греде, балвани, гране, камени блокови, плугови, дрљаче и сл.);
- 11) спуштање низ косине засека, усека и насипа пута, дрвене грађе, дрва за огрев, камења и другог материјала;
- 12) паљење траве и другог растињана путу, као и отпадних предмета и материјала;
- 13) паљење траве и другог растиња на земљишту суседа пута, уколико се тиме угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на путу
- 14) наношење блата са прилазног пута на јавни пут;
- 15) пуштање стоке на пут без надзора, напасање и напајање стоке на путу;
- 16) окретање запреге, трактора, плуга и других пољопривредних машина и оруђа на путу;
- 17) кочење запрежних возила спречавањем окретања точкова;
- 18) укључивање возила на пут и искључивање са пута ван прикључка или укрштаја;
- 19) заустављање или остављање возила, којим се омета коришћење пута;
- 20) нерегулисано вођење бујичних водотокова који могу да оштете пут;
- 21) отварање пролаза за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута;
- 22) свако друго чињење којим се оштећује или би се могао оштетити пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја на путу.

***Мере ради спречавања оштећења јавног пута
и ради спречавања ометања безбедног одвијања саобраћаја***

Члан 50.

Управљач јавног пута дужан је да у обављању послова заштите јавног пута, свакодневно спроводи активности на утврђивању заузећа јавног пута, бесправног извођења радова на јавном путу и у заштитном појасу и свих других чињења којима се битно оштећује или би се могао оштетити јавни пут или ометати безбедно одвијање саобраћаја на јавном путу.

Управљач јавног пута, у случајевима из става 1. овог члана, дужан је да без одлагања, поднесе инспекцији за путеве писани захтев који се заснива на тачном и потпуном чињеничном стању, ради спровођења инспекцијских мера.

Захтев из става 2. овог члана, садржи изјаву овлашћеног представника управљача јавног пута и податке из евиденције о јавном путу, коју је управљач јавног пута дужан да води у складу са овим законом.

Мера ограничења коришћења јавног пута

Члан 51.

Управљач јавног пута дужан је да код Министарства, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја, покрене поступак за ограничавање коришћења јавног пута, ако је јавни пут у таквом стању да:

- 1) саобраћај није могућ или је могућ саобраћај само појединих врста возила;
- 2) саобраћај појединих врста возила може бити штетан за јавни пут и
- 3) ако то захтевају основани разлози, који се односе на заштиту јавног пута и безбедност саобраћаја.

Истовремено са покретањем поступка из става 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације.

Управљач јавног пута о предузетим мерама обавештава министарство надлежно за унутрашње послове и јавност, путем средстава јавног информисања.

Постављену саобраћајну сигнализацију управљач јавног пута уклања по престанку околности из става 1. овог члана.

Режим саобраћаја у зимском периоду

Члан 52.

Управљач јавног пута код Министарства, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја, најкасније до 1. октобра текуће године, покреће поступак за доношење решења о техничком регулисању саобраћаја, за период од 15. новембра текуће календарске године до 31. марта наредне календарске године.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја доноси решење из става 1. овог члана најкасније до 1. новембра текуће календарске године.

Управљач јавног пута дужан је да путем средстава јавног информисања благовремено обавести учеснике у саобраћају о измени режима саобраћаја на јавним путевима у периоду од 15. новембра текуће календарске године до 31. марта наредне календарске године.

Управљач јавног пута дужан је да о постављеној саобраћајној сигнализацији у складу са изменом режима саобраћаја из става 1. овог члана обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве.

Опремљеност точкова и гусеница на моторним возилима која саобраћају јавним путем

Члан 53.

Моторна и прикључна возила која саобраћају на јавним путевима морају имати точкове са пнеуматичима.

Изузетно од става 1. овог члана, возило са гусеницама може саобраћати на јавном путу са савременим коловозним застором, ако су гусенице заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама.

Возила Војске Србије не морају да испуњавају услове из става 2. овог члана, а управљач јавног пута има право на накнаду штете која је тиме проузрокована.

Запрежна возила укупне масе до три тоне приликом учешћа у саобраћају на путу не морају имати точкове са пнеуматичима.

VIII ВАНРЕДНИ ПРЕВОЗ

Издавање дозволе као услов за вршење ванредног превоза

Члан 54.

Превоз возилом, односно скупом возила, која сама или са теретом прекорачују прописима дозвољено осовинско оптерећење, највећу дозвољену укупну масу, ширину, дужину или висину, сматра се ванредним превозом.

Ванредни превоз може се вршити на територији Републике Србије у друмском саобраћају, односно међународном превозу у друмском саобраћају, на основу дозволе, коју на захтев власника, односно корисника возила, издаје управљач јавног пута за сваки поједначани превоз, односно више превоза.

Дозволом из става 2. овог члана одређује се начин и услови превоза, као и износ накнаде за ванредни превоз.

Министарство прописује начин и услове под којима возила, односно скупови возила, којима се обавља ванредни превоз могу учествовати у саобраћају на путу.

Министарство прописује услове које мора да испуни подносилац захтева за издавање дозволе, условима и начину издавања дозволе, о врстама дозвола, роковима важења дозвола, као и о садржају и изгледу обрасца дозволе за обављање ванредног превоза.

Разлози за одбијање издавања дозволе за вршење ванредног превоза

Члан 55.

Дозволу за ванредни превоз управљач јавног пута не може издати, ако техничко експлоатационе карактеристике јавног пута, на којем се обавља ванредни превоз не

омогућавају безбедан саобраћај возила, односно скупа возила, којим се обавља ванредни превоз, као и свих осталих учесника у саобраћају на том путу.

Врсте дозвола

Члан 56.

Дозвола за ванредни превоз издаје се за више превоза или један превоз и једно возило, односно скуп возила.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, за ванредне превозе који се обављају у исто време и релацији са више возила, односно скупова возила, управљач јавног пута може издати једну дозволу, под условом да се возила крећу у колони.

Када је дозволом за ванредни превоз условљено да се ванредни превоз мора обавити уз пратњу возила министарства надлежног за унутрашње послове, потребно је да то министарство изда сагласност на дозволу за ванредни превоз.

Евиденција о издатим дозволама за вршење ванредног превоза

Члан 57.

Евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз на путу води управљач јавног пута у писаној, односно електронској форми.

Управљач јавног пута дужан је да на својој интернет страници објављује евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз, ажурирану на дневном нивоу.

Пропис о ванредном превозу и условима под којима возила, односно скупови возила, којима се обавља ванредни превоз могу учествовати у саобраћају на путу, прописује Министарство.

Министарство прописује услове које мора да испуни подносилац захтева за издавање дозволе, условима и начину издавања дозволе, о врстама дозвола, роковима важења дозвола, као и о садржају и изгледу обрасца дозволе за обављање ванредног превоза.

Ванредни превоз за чије обављање се не издаје дозвола

Члан 58.

Ванредни превоз се може обавити без дозволе за ванредни превоз, у случају када се превоз обавља за:

- 1) потребе одбране земље;
- 2) потребе спречавања и отклањања последица елементарних непогода и других несрећа и
- 3) извршавање задатака из делокруга министарства надлежног за послове одбране, односно, министарства надлежног за унутрашње послове, односно, службе за ванредне ситуације, ако се ванредни превоз обавља под надзором министарства надлежног за послове одбране, односно, министарства надлежног за унутрашње послове, односно, службе за ванредне ситуације.

Орган, односно служба у чијем делокругу је обављање послова из става 1. овог члана дужан је да обављање ванредног превоза, пре почетка, усагласи са Управљачем јавног пута.

О обављању ванредног превоза из става 1. овог члана обавештава се министарство надлежно за унутрашње послове.

Накнада штете и трошкови праћења ванредног превоза

Члан 59.

Ванредни превоз се мора обављати на прописан начин и у складу са условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз.

Лице које обавља ванредни превоз дужно је да надокнади штету Управљачу јавног пута која је настала услед обављања ванредног превоза на јавном путу.

Када је дозволом за ванредни превоз утврђено да се ванредни превоз мора обавити уз пратњу возила министарства надлежног за унутрашње послове, трошкове праћења сноси лице које обавља ванредни превоз.

Контрола ванредног превоза

Члан 60.

Контролу ванредног превоза, као и контролу највећих дозвољених осовинских оптерећења, укупне масе и димензија возила, која саобраћају на јавном путу, врши овлашћено лице министарства надлежног за унутрашње послове, са овлашћеним лицем Министарства, односно овлашћеним лицем органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја.

Возило којим се обавља ванредни превоз, без дозволе из члана 59. став 1. овог закона, искључује из саобраћаја на јавном путу овлашћено лице из става 1. овог члана и одређује место паркирања возила до прибављања дозволе.

За време трајања искључења из саобраћаја, забрањено је коришћење возила, које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја, осим до места паркирања одређеног у ставу 2. овог члана.

Лице које обавља ванредни превоз сноси трошкове:

- 1) извршених мерења, спроведених при контроли ванредног превоза, ако се утврди да нису испуњени прописани услови, односно услови утврђени у дозволи за ванредни превоз;
- 2) извршених мерења, спроведених ради утврђивања престанка разлога за искључење возила из саобраћаја;
- 3) паркирања возила које је искључено из саобраћаја при контроли ванредног превоза;
- 4) обављеног ванредног превоза на пређеном путу, од места почетка превоза до места вршења контроле, односно до места усклађивања вредности параметара возила са прописаним вредностима и свих штета које су том приликом начињене путу.

Дозволу за ванредни превоз управљач јавног пута не може издати, ако лице које обавља ванредни превоз, није измирило трошкове прописане одредбама става 4. овог члана, а који су настали при претходно обављеним ванредним превозима.

Прекомерна употреба јавног пута

Члан 61.

Прекомерна употреба јавног пута подразумева привремено или трајно учешће тешких теретних возила, у проценту већем од 50% у односу на укупан број теретних возила на одређеном јавном путу или његовом делу, који се обавља за потребе лица које изводи радове на изградњи или реконструкцији или обавља привредну делатност чија природа захтева тако извршене превозе (експлоатација камена, минерала, угља, дрвета и сл.).

Под тешким теретним возилима из става 1. овог члана, сматрају се возила укупне масе веће од 7,5 тона

Правна или физичка лица чије обављање привредне делатности захтева прекомерну употребу јавног пута теретним возилима, плаћају накнаду за прекомерну употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта.

Министарство прописује методологију за утврђивање прекомерне употребе јавног пута, његовог дела или путног објекта.

Уклањање или означавање ствари, материја или возила са јавног пута

Члан 62.

Лице које је власник, односно држалац ствари, материја или возила са кога потичу ствари, односно материје, које су се нашле на јавном путу и које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја, дужно је да их без одлагања уклони или означи .

Ако лице, које је власник односно држалац ствари, материја или возила са кога потичу, не поступи на начин прописан у ставу 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да предузме мере да се ствари, односно материје уклоне или означе, у року који не може бити дужи од 12 часова.

Трошкове уклањања ствари и материја са јавног пута, односно њихово означавање из става 2. овог члана сноси лице из става 1. овог члана.

Уклањање ствари и материја са јавног пута, мора бити извршено без наношења штете јавном путу.

Означавање и уклањање онеспособљеног возила за даљу вожњу

Члан 63.

Лице које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу вожњу на јавном путу, дужно је да, у циљу безбедног одвијања саобраћаја, означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја и предузме мере да се возило у најкраћем року, а не дужем од 4 часа, уклони са јавног пута.

Ако лице, које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу вожњу на јавном путу, не поступи на начин прописан у ставу 1. овог члана, управљач јавног пута је дужан да предузме мере за означавање, односно уклањање тог возила у року који не може бити дужи од 12 часова.

Трошкове уклањања возила са јавног пута, односно њиховог означавања из става 2. овог члана сноси лице из става 1. овог члана.

Уклањање возила са јавног пута, мора бити извршено без наношења штете јавном путу.

Одржавање спортске, односно друге приредбе на јавном путу

Члан 64.

У случају одржавања спортске, односно друге приредбе на јавном путу, која захтева обуставу саобраћаја или другу измену у режиму саобраћаја, Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе, надлежан за послове саобраћаја, доноси решење о техничком регулисању саобраћаја.

Решење из става 1. овог члана доноси се по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута, на којем се одржава спортска, односно друга приредба на јавном путу и управљача јавног пута на који се саобраћај преусмерава.

Организатор спортске, односно друге приредбе сноси трошкове обуставе саобраћаја или друге измене у режиму саобраћаја, као и трошкове обавештавања јавности и предузетих мера обезбеђења.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, доставља организатору спортске, односно друге приредбе, министарству надлежном за унутрашње послове и управљачу јавног пута на којем ће се одржати спортска или друга приредба, решење из става 1. овог члана.

Обавештавање о стању и проходности путева

Члан 65.

Управљач јавног пута дужан је да благовремено и на погодан начин обавештава јавност и кориснике путева о стању и проходности јавних путева, а у случају предвиђених ограничења, односно обустава саобраћаја на јавном путу, у року од 48 часова пре почетка примене наведених мера.

Обустава саобраћаја

Члан 66.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, доноси решење о обустави саобраћаја или обустави саобраћаја одређене категорије возила на јавном путу, његовом делу или путном објекту, на захтев управљача јавног пута, у следећим случајевима:

- 1) ако се јавни пут налази у таквом стању да се на њему не може одвијати саобраћај или се не може одвијати саобраћај одређене категорије возила;
- 2) ако би учешће одређених категорија возила у саобраћају наносило штету јавном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) ако то захтева извођење радова на реконструкцији и одржавању јавног пута и
- 4) ако то захтевају други разлози заштите јавног пута и безбедности саобраћаја на јавном путу.

Обустава саобраћаја на јавном путу, његовом делу или путном објекту, може бити привремена, а обустава саобраћаја за одређене категорије возила на јавном путу, његовом делу или путном објекту, може бити привремена или стална.

IX ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Врсте одржавања јавних путева

Члан 67.

Одржавање јавног пута обухвата редовно одржавање, рехабилитацију и ургентно одржавање.

При извођењу радова на одржавању јавног пута управљач јавног пута дужан је да очува употребну вредност пута и обезбеди несметан и безбедан саобраћај.

Редовно одржавање јавних путева

Члан 68.

Редовно одржавање обухвата скуп активности, мера и радова, који се предузимају током дела или целе године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, са циљем да се одржи и очува техничка исправност јавних путева, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме путева.

Радови на редовном одржавању јавног пута јесу нарочито:

- 1) преглед, утврђивање и оцена стања пута и путног објекта;
- 2) местимично поправљање оштећења коловозне конструкције и осталих елемената пута;
- 3) површинска обрада коловозног застора;
- 4) чишћење коловоза и осталих елемената пута у границама путног земљишта;
- 5) уређење банкина и берми;
- 6) уређење и очување косина насипа, усека и засека;
- 7) чишћење и уређење јаркова, ригола, пропуста и других делова система за одводњавање пута;
- 8) замена деформисаних, дотрајалих и привремених пропуста за воду;
- 9) замена, допуна и обнављање саобраћајне сигнализације и опреме;
- 10) редовно чишћење и одржавање саобраћајне сигнализације и опреме;
- 11) замена, допуна и обнављање оштећене или дотрајале опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 12) чишћење опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 13) уређивање зелених површина у путном земљишту (кошење траве, крчење шибља и сечење дрвећа);
- 14) чишћење снега и леда са коловоза јавног пута и саобраћајних површина аутобуских стајалишта, паркиралишта, банкина, ригола.

Управљач јавног пута дужан је да изради саобраћајни пројекат који садржи начине обезбеђења зона радова на редовном одржавању јавног пута.

Управљач јавног пута код Министарства, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја, подноси захтев за доношење решења о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат из става 3. овог члана.

Управљач јавног пута поставља, саобраћајну сигнализацију и опрему на основу решења о техничком регулисању саобраћаја које издаје Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја.

Решење из става 4. овог члана издаје се са роком важења од годину дана од дана издавања решења.

Министарство прописује техничке услове, врсте радова и начин извођења радова на редовном одржавању јавног пута.

Рехабилитација јавног пута

Члан 69.

Радови на рехабилитацији јавног пута нарочито обухватају:

- 1) селективно обнављање и замену дотрајалих коловозних конструкција, односно њених делова;

- 2) замену сложених дилатационих справа, изолације, коловоза, ограда, сливника, лежишта, оштећених секундарних елемената и дотрајалих пешачких стаза на мостовима, надвожњацима, подвожњацима и вијадуктима;
- 3) постављање саобраћајне сигнализације;
- 4) постављање система, опреме и уређаја из члана 14. овог закона;
- 5) обнављање антикорозивне заштите челичних конструкција мостова, надвожњака, подвожњака и вијадуката;
- 6) замену или поправку постојећих дренажних система и хидроизолације у тунелима и поправке тунелске облоге;
- 7) поправку оштећених потпорних, обложних и порталних зидова и
- 8) замену дренажног система за одводњавање подземних вода са јавног пута и путног објекта.

Радови из става 1. овог члана изводе се по прибављеној сагласности Министарства, надлежног органа аутономне покрајине, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Управљач јавног пута, захтев за давање сагласности из става 2. овог члана, подноси најкасније 30 дана пре почетка извођења радова и доставља техничку документацију неопходну за ову врсту радова.

Орган из става 2. овог члана оверава техничку документацију као саставни део сагласности из става 3. овог члана.

Извештај о изведеним радовима на рехабилитацији јавног пута, управљач је у обавези да достави у року од 30 дана, од дана завршетка радова.

Министарство прописује врсту и садржину техничке документације из ст. 3. и 5. овог члана.

Ургентно одржавање

Члан 70.

Радови на ургентном одржавању јавних путева обухватају радове, које је нужно хитно извести, а условљени су елементарним непогодама, ванредним и непредвиђеним околностима, у циљу обезбеђивања проходности пута и безбедног одвијања саобраћаја.

Ако је због елементарних непогода проглашена ванредна ситуација у складу са прописима којима се уређују ванредне ситуације, та одлука се односи на све јавне путеве који се налазе на територији на којој је проглашена ванредна ситуација.

Изузетно од става 1. овог члана, радовима на ургентном одржавању државних путева, сматрају се и радови на отклањању недостатака, по налогу инспектора за државне путеве, у складу са чл. 105. став 1. тачка 3) овог закона.

Управљач јавног пута дужан је да изради саобраћајни пројекат који садржи начине обезбеђења зона радова на ургентном одржавању јавног пута.

Управљач јавног пута код Министарства, односно органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове саобраћаја, подноси захтев за доношење решења о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат из става 4. овог члана.

Решење из става 5. овог члана издаје се са роком важења од годину дана од дана издавања решења.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја продужиће рок важења решења из става 5. овог члана, ако је саобраћајни пројекат, у складу са прописом којим се уређује саобраћајна сигнализација.

О изведеним радовима на ургентном одржавању јавног пута, управљач је у обавези да, кад се за то стекну услови, а најкасније у року од 10 дана од обезбеђивања проходности пута и успостављеног безбедног одвијања саобраћаја, извештајем обавести Министарство о узроцима који су изазвали потребу за радовима на ургентном одржавању са детаљним описом изведених радова, по врсти и обиму.

Обустава саобраћаја због радова на одржавању јавног пута

Члан 71.

Радови на одржавању јавног пута, по правилу се изводе тако да се не обуставља саобраћај на јавном путу.

Ако се радови из става 1. овог члана не могу извести без обуставе саобраћаја на јавном путу, Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, доноси решење о обустави саобраћаја по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за унутрашње послове и претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута на који се преусмерава саобраћај.

Саставни део решења из става 2. овог члана је саобраћајни пројекат.

У случају обуставе саобраћаја из става 2. овог члана, управљач јавног пута на коме је саобраћај обустављен, дужан је да путем средстава јавног информисања обавести јавност 48 часова пре почетка обуставе саобраћаја.

Одржавање појединих елемената пута

Члан 72.

Управљач државног пута одржава коловозну конструкцију и саобраћајну сигнализацију, на делу државног пута, који пролази кроз насеље, као саставни део државног пута, у ширини коловоза тог пута ван насеља, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова.

Додатне елементе, објекте и опрему државног пута (шири коловоз, тротоар, раскрснице за потребе насеља, простори за паркирање, јавна расвета, светлосна и друга сигнализација, аутобуска стајалишта, бицикличке стазе, пешачке стазе и сл.), који су изграђени за потребе насеља, одржава јединица локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе може закључити уговор са управљачем државног пута, којим се ближе уређују међусобна права и обавезе у погледу одржавања додатних елемената, објеката и опреме државног пута из ст 1. и 2. овог члана.

Аутобуска стајалишта изграђена ван коловоза државног пута у насељу, одржава јединица локалне самоуправе.

Управљач јавног пута одржава коловозну конструкцију јавног пута у подручју граничног прелаза у складу са прописима који регулишу заштиту државне границе.

Одржавање заједничких стубова и заједничких конструкција

Члан 73.

Одржавање заједничких стубова и заједничких конструкција, на мосту изграђеном за железничку инфраструктуру и за јавни пут, врши управљач железничке инфраструктуре у складу са техничким прописима и стандардима.

Трошкове одржавања заједничких стубова и конструкција на мосту из става 1. овог члана, сноси, у једнаким износима управљач железничке инфраструктуре и управљач јавног пута.

X ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Утврђивање јавног интереса

Члан 74.

Уколико је ради изградње, реконструкције и одржавања државних путева и објеката пута потребно извршити експропријацију, административни пренос или непотпуну експропријацију непокретности, Влада на предлог управљача државног пута, утврђује јавни интерес.

Непокретности које су потребне за изградњу, реконструкцију и одржавање државних путева експропришу се у корист Републике Србије.

Када је за потребе изградње инфраструктуре или објеката, спроведена потпуна експропријација, непокретност на којој ће се изградити инфраструктура или објекат, постаје експропријацијом власништво Републике Србије.

Када је за потребе изградње инфраструктуре или објеката спроведена непотпуна експропријација, корисник експропријације је лице које је на основу посебног закона или одлуке надлежног органа, донесене на основу посебног закона, задужено за њихово управљање и одржавање.

Поступак и начин спровођења експропријације за потребе реконструкције и одржавања државних путева прописује Министарство.

Корисник експропријације

Члан 75.

Ради изградње, реконструкције и одржавања државних путева, корисник експропријације, односно административног преноса непокретности или непотпуне експропријације непокретности, може бити управљач државног пута, у складу са овим законом или друго правно лице, које је Влада овластила за вршење инвеститорских права.

Правно лице из става 1 овог члана одређује се и за корисника експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације непокретности ради изградње или измештања пратећих објеката (као што су телекомуникациони предајници и каблови, електроенергетски водови, регулација водотокова, железничка инфраструктура, водоводи, гасоводи и слично) чија је изградња или измештање у вези са изградњом, реконструкцијом и одржавањем државних путева.

Правно лице које је у складу са овим законом одређено за корисника експропријације, за изградњу, реконструкцију и одржавање државних путева, има сва права и обавезе које има корисник експропријације, у складу са прописима којима се уређује експропријација.

Трајање јавног интереса утврђеног овим законом

Члан 76.

Јавни интерес за експропријацију, административни пренос или непотпуну експропријацију непокретности, утврђен овим законом, за изградњу објеката, наведених у члану 5. став 1. тачка 1) овог закона, траје до добијања употребне дозволе за те објекте.

Накнада за промену намене пољопривредног и шумског у грађевинско земљиште не плаћа се приликом изградње и реконструкције државних путева од значаја за Републику Србију.

Јавни интерес за непокретности ван граница експропријације

Члан 77.

За потребе изградње путева I реда – аутопутева, ван насељених места, када је то предвиђено планским документом, може се вршити експропријација непокретности ради обављања појединих пратећих делатности за потребе корисника и функционалне садржаје пута, у складу и на начин прописан овим законом (станице за снабдевање моторних возила горивом, базе за одржавање путева, центри за управљање саобраћајем, места за пуњење возилом на електрични погон).

Прибављање непокретности за потребе из става 1. сматраће се јавним интересом, који утврђује Влада.

Предлог за експропријацију непокретности, ван минималних граница експропријације подноси управљач државног пута у складу са овим законом или друго правно лице, које је Влада овластила за вршење инвеститорских права.

Након спроведене потпуне експропријације, за потребе изградње објеката из члана 1. овог става, непокретност постаје власништво у својини Републике Србије.

Непокретности из става 4. овог члана могу се дати на коришћење и могуће је стицати својину, у складу са прописима којима се уређује јавна својина.

XI ПОСЕБНИ УСЛОВИ ИЗГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

Планирање, пројектовање и изградња јавних путева

Члан 78.

Јавни путеви се планирају, пројектују и граде тако да се планска и техничка решења ускладе са најновијим знањима технике пројектовања и изградње јавних путева, са захтевима безбедности саобраћаја, демографским и привредним потребама, економским начелима и мерилима за оцену оправданости њихове изградње и прописима о заштити животне средине

Изградња и реконструкција јавних путева

Члан 79.

Изградња и реконструкција јавног пута врше се у складу са законом, којим се уређују планирање и изградња и у складу са овим законом.

При изградњи и реконструкцији јавних путева морају се применити прописани технички услови пројектовања, изградње и реконструкције јавних путева које прописује Министарство.

Реконструкција јавног пута, јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, којима се може променити габарит, волумен, положај или опрема постојећег пута, у циљу унапређења употребне вредности пута.

Реконструкцијом јавног пута, у смислу овог закона, сматрају се нарочито:

- радови на постојећем путу и путном објекту, којима се мењају положај трасе јавног пута у појасу његовог основног правца;

- радови на измени конструктивних елемената, у циљу побољшања носивости и стабилности пута којима се проширују коловоз и раскрснице, повећава радијус хоризонталних кривина пута и санирају клизишта и

- радови којима се реконструишу путни објекти и обављају други радови потребни за унапређење безбедности саобраћаја.

Путни објекти јавног пута морају се изградити тако да ширина коловоза на путном објекту не буде мања од ширине коловоза јавног пута или путног објекта.

Министарство прописује техничке услове пројектовања, изградње и реконструкције јавних путева.

***Обавештавање о радовима на изградњи, односно реконструкцији јавног пута
и обавезе лица која управљају инфраструктурним објектима уграђеним у јавни пут***

Члан 80.

Инвеститор је дужан да, најмање 8 дана пре почетка радова на изградњи, односно, реконструкцији јавног пута или путног објекта, о томе обавести јавност путем средстава јавног информисања или на други уобичајени начин.

Лице које управља инфраструктурним објектом уграђеним, односно постављеним у јавни пут, односно у путни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, усклађују радове на инфраструктурним објектима уграђеним, односно постављеним у јавни пут, односно у путни објекат, са радовима на реконструкцији јавног пута.

Инвеститор је дужан да, најмање 30 дана пре почетка радова из става 1. овог члана, писаним путем обавести лица из става 2. овог члана о почетку радова.

Лица из става 2. овог члана дужна су да при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу о свом трошку, а при изградњи јавног пута о трошку инвеститора изградње јавног пута, изместе објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове, или их прилагоде насталим променама.

У случају да лица из става 2. овог члана не изместе, односно не прилагоде објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове до почетка извођења радова на изградњи, односно реконструкцији јавног пута или извођењу других радова на јавном путу, инвеститор радова на јавном путу има право да измести или прилагоди објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове о трошку лица које управља наведеним објектима.

Измештање јавног пута или његовог дела

Члан 81.

Ако постојећи јавни пут, односно његов део, треба изместити због грађења другог објекта (железничка инфраструктура, рудник, каменолом, акумулационо језеро, аеродром и сл.), јавни

пут, односно његов део који се измешта, мора бити изграђен са елементима који одговарају категорији тог пута.

Трошкове измештања јавног пута, односно његовог дела, из става 1. овог члана, сноси инвеститор објекта, због чије изградње се врши измештање јавног пута, односно његовог дела, ако се другачије не споразумеју инвеститор и Управљач јавног пута.

Укрштање јавног пута са железничком инфраструктуром

Члан 82.

У случају укрштања јавног пута са железничком инфраструктуром, због изградње јавног пута, све трошкове сноси инвеститор изградње тог јавног пута.

У случају укрштања јавног пута са железничком инфраструктуром, због изградње железничке инфраструктуре, све трошкове сноси инвеститор изградње железничке инфраструктуре.

Укрштање јавног пута са другим инфраструктурним системом изведено изградњом подвожњака, односно надвожњака

Члан 83.

Ако је укрштање јавног пута са другим инфраструктурним системом или другим путем изведено изградњом подвожњака или надвожњака, подвожњак односно надвожњак сматра се објектом тог јавног пута.

Горњи строј јавног пута у подвожњаку са опремом и саобраћајном сигнализацијом јавног пута, као и системом за одводњавање површинских и подземних вода, потребним за правилно и безбедно коришћење јавног пута, сматра се објектом тог јавног пута.

Ако је укрштање јавног пута са другим путем или инфраструктурним системом изведено изградњом надвожњака за јавни пут, у фази коришћења изграђени надвожњак сматра се објектом тог јавног пута.

Инфраструктурни систем испод надвожњака, из става 3. овог члана, са инсталацијама и постројењима потребним за правилно и безбедно коришћење тог система, сматра се објектом тог инфраструктурног система.

Надвожњак, односно подвожњак изграђен изнад, односно испод аутопута сматра се делом тог аутопута.

Изградња додатних елемената пута

Члан 84.

Планским документом одређују се деонице јавног пута, односно путног објекта са додатним елементима (шири коловоз, тротоар, раскрснице за потребе насеља, простори за паркирање, јавна расвета, светлосна и друга сигнализација, аутобуска стајалишта, бициклистичке стазе, пешачке стазе и сл.), објекти и опрема који одговарају потребама насеља.

Изградњом додатних елемената пута из става 1. овог члана, не може се нарушити континуитет трасе тог пута и саобраћаја на њему.

Додатни елементи државног пута, за потребе насеља из става 1. овог члана, могу се изградити на захтев јединице локалне самоуправе, уз претходно прибављање сагласности управљача државног пута.

Изузетно од става 3. овог члана изградња тротоара, пешачких и бициклистичких стаза, уз државни пут кроз насеље је обавезујућа за јединице локалне самоуправе.

Трошкове изградње елемената државног пута из става 3. и 4. овог члана, сноси јединица локалне самоуправе која је захтевала изградњу тих елемената.

Аутобуско стајалиште

Члан 85.

Аутобуско стајалиште на јавном путу, осим улице, мора се изградити ван коловоза јавног пута, осим када то није могуће због услова на терену.

На државном путу може се изградити аутобуско стајалиште на захтев јединице локалне самоуправе уз претходно прибављену сагласност Управљача државног пута.

У складу са потребама јединица локалне самоуправе за изградњу аутобуских стајалишта, Управљач државног пута приликом изградње или реконструкције државног пута утврђује локације аутобуских стајалишта у оквиру пројектне документације за наведене радове.

Трошкове израде техничке документације и изградње аутобуског стајалишта из става 2. овог члана сноси јединица локалне самоуправе.

Министарство прописује основне услове које морају да испуњавају аутобуска стајалишта на јавном путу.

Мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру

Члан 86.

Мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру могу се градити на истим стубовима, под условом да имају посебне конструкције.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру могу се градити на истим стубовима и са заједничком конструкцијом, с тим да се коловоз јавног пута одвоји од железничке пруге.

Објекти за заштиту јавног пута од бујица и снежних наноса

Члан 87.

На местима подложним одроњавању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима, управљач јавног пута мора обезбедити заштиту јавног пута и саобраћаја:

- 1) изградњом сталних објеката (потпорни, обложни, преградни и ветробрански зидови и сл.);
- 2) сађењем заштитних шумских појасева и других засада на прописаном одстојању од коловоза, у оквиру путног земљишта и
- 3) постављањем привремених направа (палисаде, дрвене лесе, металне решетке, жичане мреже и сл.).

ХП ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПУТА НА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА И РЕВИЗИЈА ПРОЈЕКТА ПУТА СА АСПЕКТА БЕЗБЕДНОСНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ПУТА

Начин спровођења процене утицаја

Члан 88.

Приликом опредељивања за изградњу новог, односно реконструкцију постојећег јавног пута, управљач јавног пута мора да обезбеди процену утицаја тог пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева (у даљем тексту: Процена).

За Процену из става 1. овог члана сачињава се извештај.

Ближи пропис о начину спровођења Процене и садржају извештаја Процене доноси Министарство.

Ревизија

Члан 89.

Управљач јавног пута мора да обезбеди независну ревизију пројеката пута са аспекта безбедносних карактеристика пута (у даљем тексту: Ревизија) за све пројекте изградње новог пута и за пројекте реконструкције постојећег пута, у свим фазама пројектовања, непосредно пре пуштања пута у експлоатацију и најкасније 6 месеци након пуштања пута у експлоатацију.

Управљач јавног пута мора да обезбеди проверу безбедности саобраћаја на путу (у даљем тексту: Провера), и то:

- 1) периодичне Провере свих државних путева најмање једном у периоду од пет година;
- 2) циљане Провере за најризичније деонице, према мапи ризика путева и улица.

О извршеној Ревизији из става 1. овог члана сачињава се извештај.

Управљач јавног пута мора поступити по примедбама из извештаја из става 3. овог члана у року од 30 дана од дана добијања извештаја, или најкасније пре почетка наредне фазе пројектовања.

За Проверу из става 2. овог члана сачињава се извештај.

Управљач јавног пута мора покренути процедуру за отклањање недостатака по примедбама из извештаја из става 5. овог члана у року од 90 дана од дана добијања извештаја.

У случају немогућности поступања по примедбама из извештаја из става 3. и става 5. овог члана, Управљач јавног пута је дужан да у року од 30 дана од добијања извештаја образложи евентуално непоступање органу надлежном за послове саобраћаја.

Орган надлежан за послове саобраћаја даје коначно мишљење на образложење управљача јавног пута из става 3. и става 5. овог члана.

Управљач јавног пута дужан је да поступи по коначном мишљењу органа надлежног за послове саобраћаја.

Ближи пропис о начину спровођења Ревизије и Провере и садржају извештаја Ревизије и Провере доноси Министарство.

Пројекат мапирања ризика

Члан 90.

Управљач државног пута дужан је да најмање једном у периоду од три године обезбеди пројекте мапирања ризика, односно да идентификује и рангира опасна места (црне тачке) и деонице највећег ризика.

Јединице локалне самоуправе дужне су да најмање једном у периоду од пет година обезбеде пројекте мапирања ризика, односно да идентификују и рангирају опасна места (црне тачке) и деонице највећег ризика на путевима којима управљају.

За најризичнија опасна места и деонице управљач државног пута, односно јединице локалне самоуправе дужне су да детаљно сагледају проблеме безбедности саобраћаја и предузму мере за отклањање ризика.

Мапирања ризика, односно идентификацију и рангирање опасних места и деоница највећег ризика спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и у којем је најмање један члан лиценцирани ревизор или проверавач.

Ближи пропис о начину спровођења мапирања ризика, односно идентификације и рангирања опасних места и деоница највећег ризика доноси Министарство.

Дубинска анализа саобраћајне незгоде

Члан 91.

У случају настанка саобраћајне незгоде са најмање једним погинулим лицем, Управљач јавног пута дужан је да на основу независне оцене утврди узрок, односно допринос јавног пута настанку, односно последицама саобраћајне незгоде (у даљем тексту: Дубинска анализа).

У случају саобраћајне незгоде из става 1. овог члана, министарство надлежно за унутрашње послове доставља извештај о саобраћајној незгоди надлежном управљачу јавног пута.

У случају саобраћајне незгоде из става 1. овог члана, управљач јавног пута дужан је да, у року од 30 дана од дана достављања извештаја о саобраћајној незгоди, обезбеди извештај о дубинској анализи у циљу утврђивања да ли је пут допринео настанку саобраћајне незгоде, односно да ли је пут допринео тежини последица саобраћајне незгоде и да о томе обавести Министарство, Агенцију за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција), као и министарству унутрашњих послова.

На основу дубинске анализе, управљач јавног пута у року од 60 дана предузима мере ради унапређења безбедности пута и спречавања настанка саобраћајних незгода, односно тежих последица саобраћајних незгода.

Управљач јавног пута дужан је да приликом израде годишњег плана пословања у оквиру ургентног одржавања предвиди средства за спровођење мера из става 4. овог члана.

Дубинску анализу спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и у којем је најмање један члан лиценцирани ревизор или проверавач и о томе сачињава извештај.

Министарство прописује садржину извештаја о саобраћајним незгодама.

Министарство ближе прописује начин спровођења дубинске анализе и садржај извештаја дубинске анализе .

Стручни тим за процену, ревизију и проверу утицаја пута на безбедност саобраћаја

Члан 92.

Процену и Ревизију спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и у којем је најмање један члан лиценцирани ревизор.

Проверу спроводи стручни тим који је независан од управљача јавног пута и у којем је најмање један члан лиценцирани проверавач.

Услови за стручни тим

Члан 93.

Члан стручног тима из члана 90. став 4., члана 91. став 6. и члана 92. ст. 1. и 2. не сме бити лице, у смислу прописа о спречавању сукоба интереса, које је:

- 1) учествовало у планирању, пројектовању, изградњи, реконструкцији, односно рехабилитацији пута на коју се односи активност;
- 2) у радном односу или другом облику радног ангажовања код управљача јавног пута, лице која одржава или надзире пут на који се односи активност, односно лице које је сувласник или акционар управљача јавног пута на који се односи активност;
- 3) ако постоје друге околности које доводе у сумњу професионалност и непристрасност.

Поред услова из става 1. овог члана, члан стручног тима из члана 91. став 5. не може бити лице које је у конкретној саобраћајној незгоди учествовало или је учествовао неко од лица повезаних са њим или је поводом конкретне саобраћајне незгоде ангажовано у циљу покретања преткривичног или вођења кривичног поступка.

У случају понављања саобраћајне незгоде (на месту удаљеном мање од 250m од места предходне незгоде), у стручном тиму из члана 91. став 5. не може, у року од две године, учествовати лице које је већ било члан стручног тима који је анализирао допринос пута настанку саобраћајне незгоде, односно тежини последица на том месту.

Приликом израде извештаја из чл. 88. став 2., члана 89. ст. 3. и 5., члана 90. Став 4. и израде пројекта мапирања ризика, односно да идентификује и рангира опасна места (црне тачке) и деонице највећег ризика из члана 90, ревизор, односно проверавач, обавезан је да унесе личну изјаву да не постоје околности које доводе у сумњу његову професионалност и непристрасност.

Услови за ревизора и проверавача

Члан 94.

Ревизор и проверавач мора да испуњава следеће услове:

- 1) да има завршене најмање студије другог степена (мастер академске студије) саобраћајне струке – усмерења друмски саобраћај, односно најмање завршене студије другог степена (мастер академске студије) грађевинске струке – усмерења путеви и железнице;
- 2) да има лиценцу одговорног пројектанта за пројектовање саобраћаја и саобраћајне сигнализације и/или путева;
- 3) да има најмање пет година радног искуства у области безбедности друмског саобраћаја, односно пројектовања путева;
- 4) да није правноснажно осуђивано за кривична дела која га чине недостојним за обављање послова ревизора и проверавача, а нарочито: тешка дела против безбедности јавног саобраћаја на путевима, преваре у осигурању, из група против

- живота и тела, против полне слободе, против привреде, из групе против здравља људи а у вези са опојним дрогама, против правног саобраћаја, против државних органа и против службене дужности, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела, односно да није подигнута оптужница за ова кривична дела;
- 5) да има потврду о успешно завршеном програму стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача и
- 6) да има положен стручни испит за ревизора, односно проверавача.

Лиценца за ревизора, односно проверавача има рок важења пет година од дана издавања односно обнављања.

Лиценцу из става 2. овог члана издаје, обнавља и одузима Агенција. Лиценца искључиво садржи име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, фотографију и потпис, као податке о личности.

Лиценца за ревизора, односно проверавача ће се обновити ревизору, односно проверавачу ако је:

- 1) похађао програм стручног усавршавања и
- 2) положио испит провере знања.

Министарство, на предлог Агенције, ближе прописује услове које морају испуњавати ревизори, односно проверавачи, програм стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, програм обавезних облика стручног усавршавања за ревизора, односно проверавача, начин похађања програма стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, начин полагања стручног испита и испита провере знања за ревизора, односно проверавача, рокове за одржавање програма стручног усавршавања, изглед и садржину лиценце за ревизора, односно проверавача и начин издавања, обнављања и одузимања лиценце за ревизора, односно проверавача. прописује Министарство, на предлог Агенције.

Програми стручног оспособљавања и усавршавања

Члан 95.

Агенција организује, односно спроводи програме стручног оспособљавања за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача, организује и спроводи стручне испите и испите провере знања за ревизора, односно проверавача, организује програме стручног усавршавања знања за ревизора, односно проверавача и прописује и води евиденције у вези са ревизорима и проверавачима.

Евиденције у вези са ревизорима и проверавачима искључиво садрже име и презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), датум и место рођења, пребивалиште и фотографију лица, као податке о личности.

Подаци из евиденције о поднетим захтевима чувају се једну годину, а подаци из евиденције издатих лиценци чувају се трајно.

За похађање програма стручног оспособљавања односно усавршавања за ревизора, односно проверавача, као и за полагање стручног испита за ревизора, односно проверавача и издавање лиценци за ревизора, односно проверавача, плаћа се одговарајућа накнада.

Послове из ст. 3. и 6. овог члана Агенција обавља као поверене.

Подаци из евиденције о ревизорима и проверача су јавни и могу се учинити доступним на интернет презентацији Агенције, уз поштовање прописа о заштити података о личности. Влада, на предлог Агенције, утврђује висину накнаде из става 4. овог члана.

Министарство, на предлог Агенције, ближе прописује садржину и начину вођења евиденције из става 6. овог члана.

ХШ ТУНЕЛИ

Безбедносни захтеви за тунеле

Члан 96.

Безбедносни захтеви за тунеле на јавним путевима, дужим од 500 метара, су технички и експлоатациони услови које тунел мора да испуњава ради безбедног и несметаног одвијања саобраћаја.

Безбедносни захтеви примењују се на пројектовање, изградњу, одржавање, употребу тунела на путевима и на стручне службе и раднике у тунелу у циљу заштите људских живота, животне средине и тунела као објекта.

Министарство је орган надлежан за испуњавање безбедносних захтева за тунеле у вези са одредбама овог закона.

Минималне безбедносне захтеве које морају да испуњавају тунели прописује Министарство.

Управљање тунелима

Члан 97.

Управљач јавног пута је задужен за управљање тунелима и успостављање безбедносних захтева у тунелима као и за предузимање свих нужних радњи за задовољење безбедносних захтева за тунеле у складу са овим законом (Управник тунела).

Управник тунела

Члан 98.

Управник тунела дужан је да обезбеди израду независних пројеката мапирања ризика, којом се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила.

Пројекат из става 1. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја.

Начин управљања тунелом прописује Министарство.

Извештај о саобраћајној незгоди у тунелу

Члан 99.

Управник тунела дужан је да о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја, изради извештај без одлагања, а најкасније 30 дана од дана када се саобраћајна незгода догодила, односно када је настало оштећење тунела. Прилог извештаја чини документација о извршеном увиђају.

Извештај из става 1. овог члана доставља се Министарству, као и субјектима система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације.

Извештај из става 1. овог члана доставља се Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја, односно органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја, као и субјектима система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације.

Годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама

Члан 100.

Управник тунела израђује годишњи извештај о врстама, узроцима и размерама ванредних догађаја и ванредних ситуација у тунелима, о предузетим мерама и активностима система заштите и спасавања и о проценама даљег развоја ситуације, у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације.

Извештај из става 1. овог члана се доставља Министарству на крају сваке године.

Саветник за безбедност у тунелу

Члан 101.

Управник тунела дужан је да именује саветника за безбедност у тунелима на јавном путу којим управља.

Саветник за безбедност у тунелу дужан је да:

- 1) усклађује деловање са субјектима система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације;
- 2) учествује у припреми планова и програма развоја система заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације;
- 3) учествује у дефинисању безбедносних захтева приликом пројектовања, изградње, реконструкције и одржавања тунела;
- 4) учествује у систему заштите и спасавања, у смислу закона којим се уређују ванредне ситуације узимајући у обзир безбедносне захтеве у тунелу и
- 5) врши стручни надзор над извођењем радова на ургентном одржавању.

XIV Н А Д З О Р

Орган надлежан за надзор

Члан 102.

Надзор над спровођењем овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко републичког инспектора за државне путеве.

Сукоб интереса

Члан 103.

Републички инспектор за државне путеве не може да израђује или учествује у изради техничке документације и техничкој контроли, техничке документације за објекте, који су предмет инспекцијског надзора, нити да врши стручни надзор над извођењем радова на објектима који су предмет инспекцијског надзора.

Права и дужности републичког инспектора

Члан 104.

Републички инспектор за државне путеве има право и дужност да проверава:

- 1) радове на одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта;
- 2) техничку и другу документацију за одржавање државног пута, његовог дела и путног објекта;
- 3) испуњеност услова прописаних за лица која врше послове пројектовања, техничке контроле техничке документације, руковођења извођењем радова и вршења стручног надзора на одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта;
- 4) стање државног пута, његовог дела и путног објекта;
- 5) правилно одржавање државног пута, његовог дела и путног објекта у складу са техничким и другим прописима и условима којима се осигурава способност државног пута, његовог дела и путног објекта за несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
- 6) услове одвијања саобраћаја на државном путу;
- 7) да ли се правилно и редовно спроводе прописане мере заштите државног пута;
- 8) примену техничких прописа, стандарда и норми квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута;
- 9) да ли је за радове на рехабилитацији државног пута, његовом делу и путном објекту издата сагласност министарства
- 10) да ли извођач радова на рехабилитацији државног пута, његовог дела и путног објекта води књигу инспекције и грађевински дневник на прописан начин;
- 11) да ли се ванредни превоз врши са дозволом.

Поред послова из става 1. овог члана инспектор обавља и друге послове утврђене законом.

Овлашћења републичког инспектора

Члан 105.

У вршењу инспекцијског надзора републички инспектор за државне путеве је овлашћен да:

- 1) забрани извршење радова који се изводе противно закону и другим прописима, техничким прописима и стандардима и нормама квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, противно условима одвијања саобраћаја на државном путу, његовом делу и путном објекту или противно прописаним мерама заштите државног пута, његовог дела и путног објекта;
- 2) предложи органу надлежном за техничко регулисање саобраћаја обуставу саобраћаја одређене категорије возила, на државном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) наложи отклањање насталих недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту, услед непредвиђених и непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;

- 4) наложи уклањање објеката изграђених, односно постављених у заштитном појасу државног пута супротно одредбама овог закона;
- 5) наложи уклањање ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала и натписа подигнутих, остављених или постављених супротно одредбама овог закона;
- 6) наложи уклањање објеката, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом;
- 7) забрани радове који се изводе у непосредној близини државног пута, његовог дела и путног објекта, а који могу угрозити њихову стабилност и безбедност саобраћаја;
- 8) наложи уклањање саобраћајне сигнализације и опреме на државном путу, која није постављена на основу решења Министарства;
- 9) искључи из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе;
- 10) наложи управљачу јавног пута обуставу радова на рехабилитацији државног пута, ако утврди да се радови изводе без сагласности министарства;
- 11) наложи управљачу државног пута постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на државни пут, саобраћајним прикључком или укрштањем путева, односно прикључком прилазног пута на државни пут, до прибављања употребне дозволе за прикључак;
- 12) наложи уклањање саобраћајног прикључка на државни пут у путном земљишту, ако за изграђени саобраћајни прикључак нису прибављени услови и решење управљача јавног пута, односно грађевинска дозвола у остављеном року;
- 13) наложи отклањање неправилности, односно забрани даље извођење радова приликом одржавања државног пута, његовог дела и путног објекта, ако утврди да извођач радова не испуњава прописане услове;
- 14) наложи отклањање недостатака у утврђеном року, ако утврди да се приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, не примењују технички прописи и стандарди и норме квалитета, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, забрани, односно обустави даље извођење радова и наложи уклањање изведених радова на деловима државног пута или путног објекта на којима нису отклоњени наложени недостаци и
- 15) наложи уклањање ствари, односно материја које су се нашле на државном путу и које могу оштетити државни пут или угрожавају безбедност саобраћаја, као и онеспособљеног возила за даљу вожњу којим се омета коришћење државног пута.

Мере обезбеђења које предузима републички инспектор

Члан 106.

Ако је државни пут, његов део или путни објекат у таквом стању да се на њему не може одвијати безбедан саобраћај, републички инспектор за државне путеве ће наредити да се без одлагања предузму мере обезбеђења, а по потреби може привремено забранити саобраћај на државном путу, његовом делу или путном објекту.

Поверавање послова инспекцијског надзора

Члан 107.

Поверава се аутономној покрајини на њеној територији вршење послова инспекцијског надзора над применом овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона и закона и других прописа којима се уређује безбедност саобраћаја, на државним путевима II реда.

Овлашћено лице аутономне покрајине у вршењу послова инспекцијског надзора над спровођењем овог закона, подзаконских аката донетих на основу овог закона и закона и других прописа којима се уређује безбедност саобраћаја, на државним путевима II реда има права, дужности и овлашћења из члана 104. и 105. овог закона.

Општински инспектор

Члан 108.

Надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу послова инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења инспектора за државне путеве утврђених овим законом.

Жалба на решење инспектора

Члан 109.

Против решења републичког инспектора за државне путеве, може се изјавити жалба Влади у року од петнаест дана од дана достављања.

Жалба се подноси преко Министарства.

Против решења овлашћеног лица аутономне покрајине из члана 107. може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања. Жалба се подноси преко органа у коме је распоређено овлашћено лице.

Жалба изјављена против решења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже извршење решења којим се:

- 1) забрањују, односно обустављају радови;
- 2) привремено обуставља саобраћај на државном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) налаже отклањање недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;
- 4) налаже уклањање објеката, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом и
- 5) искључује из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе.

XV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 110.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

- 1) не означава и не води евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким и другим подацима за те путеве (члан 15. став 1.);
  - 2) изводи радове на јавном путу а није за извођење тих радова прибавио услове и решење из члана 17. став 1. тач. 2) овог закона ;
  - 3) не обезбеди електронски систем наплате путарине (ЕНП) из члана 28. став 1. овог закона;
  - 4) не приступи систему Европске електронске наплате путарине (ЕЕНП) из члана 29. став 1. овог закона, када прописана обавеза почне да се примењује;
  - 5) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. став 1. тачка 1);
  - 6) подиже засаде, ограде и дрвеће, оставља предмете и материјале, поставља постројења и уређаје, гради објекте или врши друге радње које ометају захтевану прегледност јавног пута (члан 49. став 1. тачка 2);
  - 7) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја, казниће се за кривично дело затвором до шест месеци (члан 49. став 1. тачка 3);
  - 8) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. став 1. тачка 4).
  - 9) обавља ванредни превоз без посебне дозволе коју издаје управљач пута, када је та дозвола услов за обављање ванредног превоза (члан 54 став 2.)
  - 10) при извођењу радова на одржавању јавног пута не обезбеди несметан и безбедан саобраћај и очување употребне вредности пута (члан 67. став 2.);
  - 11) изводи радове без решења о техничком регулисању саобраћаја (члан 68. став 4.);
  - 12) изводи радове на одржавању јавног пута без сагласности и оверене техничке документације (члан 69. став 2. и 4.);
  - 13) при изградњи и реконструкцији јавног пута не примењује прописане техничке услове за за пројектовање, изградњу и реконструкцију јавних путева (члан 79. став 2.);
  - 14) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уграђене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст.2. и 4);
  - 15) јавни пут, односно његов део који се измешта не изгради у складу са чланом 81. став 1. овог закона;
  - 16) на местима подложним одроњавању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима не обезбеди заштиту јавног пута и саобраћаја на начин прописан у члану 87. овог закона;
  - 17) приликом опредељивања за изградњу новог, односно реконструкцију постојећег јавног пута, управљач јавног пута не обезбеди процену утицаја тог пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева (88. ст. 1.);
  - 18) не поступи у складу са чланом 89. ст. 1,2,4,6,7. и 9. овог закона;
  - 19) не поступи у складу са чланом 90. ст. 1. и 3. овог закона;
  - 20) не поступи у складу са чланом 91.ст.1, 3. и 4. овог закона.
- За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршаји

Члан 111.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја програм радова на одржавању путева сходно члану 12. став 3. овог закона;
- 2) не обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини у року од 30 дана од дана настале промене, да се део јавног пута из члана 16. став 1. не користи за саобраћај (члан 16. став 3.);

3) не поступа са личним подацима корисника државног пута у складу са чланом 30. овог закона;

4) поступа супротно члану 32. овог закона;

6) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;

7) гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, без прибављених услова и решења управљача јавног пута (члан 33. став 2);

8) не обезбеди контролу извођења радова на изградњи грађевинских и других објеката и постављању постројења, уређаја и инсталација (члан 33. став 3);

9) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;

10) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;

11) не обезбеди стручни надзор над извођењем радова из члана 39. ст.1. и 3. овог закона (члан 39. став 5);

12) не обавести Управљача пута о радовима на одржавању објекта којим управља или га не обавести у року прописаном чланом 39. став 2. овог закона;

13) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1 овог закона;

14) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;

15) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;

16) не поступи у складу са чланом 43. овог закона ;

17) не смањи број саобраћајних прикључака у складу са чланом 45. став 1. овог закона;

18) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

19)не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);

20) не штити јавни пут на начин прописан одредбом члана 47. овог закона;

21) поставља рекламе на јавном путу супротно члану 48. овог закона;

22) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима члан 49. став 1. тачка 5);

23) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут члан 49. став 1. тачка 6);

24) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама члан 49. став 1. тачка 7);

25) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу члан 49. став 1. тачка 8);

26) изводи пољопривредне радове на банкама, косинама и путном земљишту (члан 49. став 1. тачка 9);

27) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу члан 49. став 1. тачка 10);

28) спушта низ косине засека, усека и насипа јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал члан 49. став 1. тачка 11);

29) пали траву и друго растиње на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале члан 49. став 1. тачка 12);

30) пали траву и друго растиње на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. став 1. тачка 13.);

31) наноси блато са прилазног пута на јавни пут члан 49. став 1. тачка 14);

32) пушта стоку на јавни пут без надзора, напаса и напаја стоку на јавном путу члан 49. став 1. тачка 15);

33) окреће запрегу, трактор, плуг и друге пољопривредне машине и оруђа на јавном путу члан 49. став 1. тачка 16);

34) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова члан 49. став 1. тачка 17);

35) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја члан 49. став 1. тачка 18);

36) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. став 1. тачка 19);

37) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. став 1. тачка 20.);

38) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. став 1. тачка 21);

39) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. став 1. тачка 22);

40) у обављању послова заштите јавног пута не спроводи свакодневно активности прописане у члану 50. став 1. овог закона;

41) не поднесе писани захтев инспекцији за путеве прописан у члану 50. ст. 2 и 3. овог закона;

42) код органа надлежног за послове саобраћаја не поднесе захтев за покретање поступка за ограничавање коришћења јавног пута (члан 51. став 1.);

43) не предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације или не обавести министарство надлежно за унутрашње послове или јавност путем средстава јавног информисања о предузетим мерама (члан 51. ст. 2 и 3.);

44) ако не покрене поступак за издавање решења за техничко регулисање саобраћаја за период зимске службе или не покрене поступак у прописаном року (члан 52. став 1) ;

45) путем средстава јавног информисања не обавести благовремено учеснике у саобраћају о измени режима саобраћаја на јавним путевима у периоду зимског одржавања или након постављања саобраћајне сигнализације и опреме на јавном путу о томе не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве (члан 52. ст. 3. и 4.);

46) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);

47) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);

48) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);

49) обавља ванредни превоз без дозволе коју издаје Управљач пута (члан 54. став 2.);

50) изда дозволу за ванредни превоз супротно члану 54. и 55. овог закона;

51) на својој интернет страници не објављује службену евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз (члан 57. став 2.);

52) без одлагања не отклони штету на путу коју је проузроковало извођењем недозвољених радњи односно не поступи на начин прописан чланом 59. став 2. овог закона;

53) обавља ванредни превоз на непрописан начин или супротно условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз (члан 59. став 1.);

54) за време трајања искључења, користи возило које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја супротно члану 60. став 3.;

55) изда дозволу за ванредни превоз, а да власник, односно корисник возила није измирио прописане трошкове који су настали при претходно обављеним ванредним превозима (члан 60. став 5.);

56) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);

57) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 часова у складу са чланом 62. став 2.;

58) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

59) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року а не дужем од 4 часова, уклони са јавног пута (члан 63. став 1.);

60) не предузме мере за означавање, односно уклањање возила онеспособљеног за даљу вожњу на јавном путу, у року који не може бити дужи од 12 часова (члан 63. став 2.);

61) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4.);

62) не изради саобраћајни пројекат у складу са чланом 70. став 4. овог закона;

63) у случају прекида саобраћаја због елементарних непогода не поступа на начин прописан чланом 70. став 4. овог закона ;

64) не обавести јавност о обустави саобраћаја на начин и у роковима прописаним чланом 71. став 4. овог закона;

65) не одржава и не чисти редовно саобраћајну сигнализацију и опрему пута (члан 72. став 1.);

66) не обезбеди израду независних пројеката мапирања ризика, којом се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила (члан 98. став 1);

67) не достави извештај о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја у прописаном року и ако га не достави на прописани начин надлежним органима (члан 99.);

68) не припреми годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама на прописани начин и не достави га Министарству у прописаном року (члан 100.);

69) не именује саветника за безбедност у тунелу (члан 101.).

70) ако не поступи по решењу инспектора сходно одредбама члана 105. овог закона;
За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Члан 112.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

1) не достави Министарству, односно органу аутономне покрајине надлежном за послове саобраћаја и органу јединице локалне самоуправе надлежном за послове саобраћаја програм радова на одржавању путева сходно члану 12. став 3. овог закона;

2) не обавести орган надлежан за вођење јединствене евиденције непокретности у јавној својини у року од 30 дана од дана настале промене, да се део јавног пута из члана 16 став 1. не користи за саобраћај (члан 16 став 3);

3) не поступа са личним подацима корисника државног пута у складу са чланом 30. овог закона;

4) поступа супротно члану 32. овог закона;

5) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;

6) гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура, без прибављених услова и решења управљача јавног пута (члан 33. став 2);

7) не обезбеди контролу извођења радова на изградњи грађевинских и других објеката и постављању постројења, уређаја и инсталација (члан 33. став 3);

8) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;

9) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;

10) не обезбеди стручни надзор над извођењем радова из члана 39. ст.1. и 3. овог закона (члан 39. став 5);

11) не обавести управљача пута о радовима на одржавању објекта којим управља или га не обавести у року прописаном чланом 39. став 2. овог закона;

12) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1 овог закона;

13) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;

14) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;

15) не поступи у складу са чланом 43. овог закона;

16) не смањи број саобраћајних прикључака у складу са чланом 45. став 1. овог закона;

17) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

18) не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);

19) не штити јавни пут на начин прописан одредбом члана 47. овог закона;

20) поставља рекламе на јавном путу супротно члану 48. закона;

21) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. став 1. тачка 1);

22) поставља постројења и уређаје, гради објекте или врши друге радње које ометају захтевану прегледност јавног пута (члан 49. став 1. тачка 2);

23) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја, (члан 49. став 1. тачка 3);

24) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. став 1. тачка 4).

25) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима члан 49. став 1. тачка 5);

26) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут члан 49. став 1. тачка 6);

27) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама члан 49. став 1. тачка 7);

28) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу члан 49. став 1. тачка 8);

29) изводи пољопривредне радове на банкинама, косинама и путном земљишту (члан 49. став 1. тачка 9);

30) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу члан 49. став 1. тачка 10);

31) спушта низ косине засека, усека и насипа јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал члан 49. став 1. тачка 11);

32) пали траву и друго растиње на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале члан 49. став 1. тачка 12);

33) пали траву и друго растиње на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. став 1. тачка 13.);

34) наноси блато са прилазног пута на јавни пут члан 49. став 1. тачка 14);

35) пушта стоку на јавни пут без надзора, напаса и напаја стоку на јавном путу члан 49. став 1. тачка 15);

36) окреће запрегу, трактор, плуг и друге пољопривредне машине и оруђа на јавном путу члан 49. став 1. тачка 16);

37) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова члан 49. став 1. тачка 17);

38) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја члан 49. став 1. тачка 18);

39) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. став 1. тачка 19);

40) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. став 1. тачка 20);

41) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. став 1. тачка 21);

42) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. став 1. тачка 22);

43) у обављању послова заштите јавног пута не спроводи свакодневно активности прописане у члану 50. став 1. овог закона;

44) не поднесе писани захтев инспекцији за путеве прописан у члану 50. ст. 2 и 3. овог закона;

45) код органа надлежног за послове саобраћаја не поднесе захтев за покретање поступка за ограничавање коришћења јавног пута (члан 51. став 1.);

46) не предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације или не обавести министарство надлежно за унутрашње послове или јавност путем средстава јавног информисања о предузетим мерама (члан 51. ст. 2 и 3.);

47) ако не покрене поступак за издавање решења за техничко регулисање саобраћаја за период зимске службе или не покрене поступак у прописаном року (члан 52. став 1) ;

48) путем средстава јавног информисања не обавести благовремено учеснике у саобраћају о измени режима саобраћаја на јавним путевима у периоду зимског одржавања или након постављања саобраћајне сигнализације и опреме на јавном путу о томе не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и инспекцију за путеве (члан 52. ст. 3. и 4.);

49) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);

50) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);

51) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);

52) обавља ванредни превоз без дозволе коју издаје Управљач пута (члан 54. став 2.);

53) изда дозволу за ванредни превоз супротно члану 54. и 55. овог закона;

54) на својој интернет страници не објављује службену евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз (члан 57. став 2.);

55) без одлагања не отклони штету на путу коју је проузроковало извођењем недозвољених радњи односно не поступи на начин прописан чланом 59. став 2. овог закона;

56) обавља ванредни превоз на непрописан начин или супротно условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз (члан 54. став 3.);

57) за време трајања искључења, користи возило које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја супротно члану 60. став 3.;

58) изда дозволу за ванредни превоз, а да власник, односно корисник возила није измирио прописане трошкове који су настали при претходно обављеним ванредним превозима (члан 60. став 5.);

59) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);

60) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 часова у складу са чланом 62. став 2.;

61) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

62) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року а не дужем од 4 часова, уклони са јавног пута (члан 63. став 1.);

63) не предузме мере за означавање, односно уклањање возила онеспособљеног за даљу вожњу на јавном путу, у року који не може бити дужи од 12 часова (члан 63. став 2.);

64) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4.);

- 65) не изгради саобраћајни пројекат у складу са чланом 70. став 4. овог закона;
- 66) у случају прекида саобраћаја због елементарних непогода не поступа на начин прописан чланом 70. став 4. овог закона ;
- 67) не обавести јавност о обустави саобраћаја на начин и у роковима прописаним чланом 71. став 4. овог закона;
- 68) не одржава и не чисти редовно саобраћајну сигнализацију и опрему пута (члан 72. став 1.);
- 69) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уграђене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст.2. и 4);
- 70) јавни пут, односно његов део који се измешта не изгради у складу са чланом 81. став 1. овог закона;
- 71) на местима подложним одроњавању или изложеним снежним наносима, бујицама и јаким ветровима не обезбеди заштиту јавног пута и саобраћаја на начин прописан у члану 87. овог закона;
- 72) приликом опредељивања за изградњу новог, односно реконструкцију постојећег јавног пута, управљач јавног пута не обезбедити процену утицаја тог пута на безбедност саобраћаја на мрежи путева (88. ст. 1.);
- 73) не поступи у складу са чланом 89. ст. 1,2,4,6,7. и 9. овог закона;
- 74) не поступи у складу са чланом 90. ст. 1. и 3. овог закона;
- 75) не поступи у складу са чланом 91.ст.1, 3. и 4. овог закона;
- 76) не обезбеди израду независних пројеката мапирања ризика, којом се утврђују сви фактори који утичу на безбедност саобраћаја у тунелу, а нарочито карактеристике саобраћајног тока и прогнозирани дневни број теретних возила (члан 98. став 1);
- 77) извештај о о саобраћајној незгоди у тунелу, односно оштећењу тунела које утиче на безбедно одвијање саобраћаја у прописаном року и ако га не достави на прописани начин надлежним органима (члан 99.);
- 78) не припреми годишњи извештај о ванредним догађајима и ванредним ситуацијама на прописани начин и не достави га Министарству у прописаном року (члан 100.);
- 79) не именује саветника за безбедност у тунелу (члан 101.).
- 80) ако не поступи по решењу инспектора сходно одредбама члана 105. овог закона.

Члан 113.

Новчаном казном од од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) гради објекте и поставља постројења, уређаје и инсталације супротно члану 33. став 1. овог закона;
- 2) подиже ограде, дрвеће и засаде поред јавних путева супротно члану 37. овог закона;
- 3) не поступа у складу са чланом 38. ст. 2. и 3. овог закона;
- 4) не подигне одговарајуће ограде на местима и на начин прописан у члану 40. став 1 овог закона;
- 5) умањи прегледност на јавном путу на начин прописан у члану 40. став 2. овог закона;
- 6) гради саобраћајни прикључак на јавни пут супротно члану 41. став 1. овог закона;
- 7) не поступи по налогу надлежног инспектора за постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на јавни пут (члан 42. став 3.);

8) не изгради пут који се укршта или прикључује на јавни пут на начин прописан у члану 43. став 1. овог закона;

9) не омогући слободно отицање воде, постављање привремене опреме за заштиту јавног пута од сметова (снегобрана) и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште (члан 46. став 1);

10) не омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта (члан 46. став 2);

11) поставља рекламе на јавном путу и заштитном појасу и на осталим јавним путевима и заштитном појасу супротно одредби члана 48. ст. 1. 3. овог закона;

12) привремено или трајно заузме јавни пут (члан 49. став 1. тачка 1);

13) подиже засаде, ограде и дрвеће, оставља предмете и материјале, поставља постројења и уређаје, гради објекте или врши друге радње које ометају захтевану прегледност јавног пута (члан 49. став 1. тачка 2);

14) изводи радове на јавном путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја, казниће се за кривично дело затвором до шест месеци (члан 49. став 1. тачка 3);

15) испушта воду, отпадну воду и другу течност на јавни пут (члан 49. став 1. тачка 4).

16) спречи отицање вода са јавног пута, а посебно из путног јарка и из пропуста кроз труп пута и спречи даље отицање вода ка њиховим реципијентима члан 49. став 1. тачка 5);

17) просипа, оставља или баца материјале, ствари и смеће на јавни пут члан 49. став 1. тачка 6);

18) замашћује јавни пут мазивима или другим сличним материјама члан 49. став 1. тачка 7);

19) поставља и користи светла или друге уређаје, односно предмете на јавном путу и поред јавног пута, којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу члан 49. став 1. тачка 8);

20) изводи пољопривредне радове на банкама, косинама и путном земљишту (члан 49. став 1. тачка 9);

21) вуче предмете, материјале, оруђе и друге врсте терета по јавном путу члан 49. став 1. тачка 10);

22) спушта низ косине засека, усека и насипа јавног пута, дрвену грађу, дрва за огрев, камење и други материјал члан 49. став 1. тачка 11);

23) пали траву и друго растиње на јавном путу, као и отпадне предмете и материјале члан 49. став 1. тачка 12);

24) пали траву и друго растиње на земљишту суседа јавног пута тако да се угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на јавном путу (члан 49. став 1. тачка 13.);

25) наноси блато са прилазног пута на јавни пут члан 49. став 1. тачка 14);

26) пушта стоку на јавни пут без надзора, напаса и напаја стоку на јавном путу члан 49. став 1. тачка 15);

27) окреће запрегу, трактор, плуг и друге пољопривредне машине и оруђа на јавном путу члан 49. став 1. тачка 16);

28) кочи запрежно возило спречавањем окретања точкова члан 49. став 1. тачка 17);

29) укључује возило на јавни пут и искључује возило са јавног пута ван прикључка или укрштаја члан 49. став 1. тачка 18);

30) зауставља или оставља возило, којим се омета коришћење пута (члан 49. став 1. тачка 19);

31) нерегулисано води бујичне водотокове који могу да оштете јавни пут (члан 49. став 1. тачка 20);

32) отвара пролазе за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута (члан 49. став 1. тачка 21);

33) врши радње којим се оштећује или би се могао оштетити јавни пут, умањити захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја (члан 49. став 1. тачка 22);

34) у обављању послова заштите јавног пута не спроводи свакодневно активности прописане у члану 50. став 1. овог закона;

35) не поднесе писани захтев инспекцији за путеве прописан у члану 50. ст. 2 и 3. овог закона;

36) користи у саобраћају на јавном путу моторна и прикључна возила са точковима без пнеуматика, изузимајући возила са гусеницама (члан 53. став 1);

37) користи у саобраћају на јавном путу, са савременим коловозним застором, возила са гусеницама које нису заштићене облогом са равним површинама или другим одговарајућим облогама (члан 53. став 2);

38) користи запрежна возила са укупном масом преко три тоне са точковима без пнеуматика (члан 53. став 4);

39) обавља ванредни превоз без дозволе коју издаје Управљач пута (члан 54. став 2.);

40) без одлагања не отклони штету на путу коју је проузроковало извођењем недозвољених радњи односно не поступи на начин прописан чланом 59. став 2. овог закона;

41) обавља ванредни превоз на непрописан начин или супротно условима утврђеним у дозволи за ванредни превоз (члан 59. став 3.);

42) за време трајања искључења, користи возило које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја супротно члану 60. став 3.;

43) не уклони или не означи без одлагања ствари, односно материје које су се нашле на јавном путу које могу оштетити јавни пут или угрожавају безбедност саобраћаја (члан 62. став 1);

44) не предузме мере да се ствари, односно материја уклоне или означе у року који не може бити дужи од 12 часова у складу са чланом 62. став 2.;

45) при уклањању ствари и материја нанесе штету јавном путу (члан 62. став 4);

46) у циљу безбедног одвијања саобраћаја не означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја или не предузме мере да се возило у најкраћем року а не дужем од 4 часова, уклони са јавног пута (члан 63. став 1.);

47) не предузме мере за означавање, односно уклањање возила онеспособљеног за даљу вожњу на јавном путу, у року који не може бити дужи од 12 часова (члан 63. став 2.);

48) при уклањању возила нанесе штету јавном путу (члан 63. став 4.);

49) при реконструкцији или извођењу других радова на јавном путу не измести објекте, постројења, уређаје, инсталације и водове уграђене у труп јавног пута и путно земљиште, односно у путном објекту или их не прилагоди насталим променама (члан 80. ст. 2. и 4);

50) ако не поступи по решењу инспектора сходно одредбама члана 105. овог закона.

Члан 114.

Новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорног лица у државном органу, органу аутономне покрајине и органу јединице локалне самоуправе, ако:

- 1) не донесе одлуку о правцу односно промени правца државног пута који пролази кроз насеље, односно донесе одлуку без сагласности министарства за послове саобраћаја (члан 6. став 5.);
- 2) у року од 30 дана од пријема обавештења од Управљача јавног пута, не одлучи о начину и условима коришћења земљишта на коме се налази пут који се не користи за саобраћај (члан 16. став 3.);
- 3) не усагласи са управљачем јавног пута обављање ванредног превоза (члан 58. став 2.);
- 4) се не изграде тротоари, пешачке и бициклистичке стазе уз државни пут кроз насеље (члан 84. став 4.);
- 5) се не обезбеде пројекти мапирања ризика, односно идентификација и рангирање опасних места (црне тачке) и деоница највећег ризика на путевима којима управља јединица локалне самоуправе (члан 90. став 2.);
- 6) се детаљно не сагледају проблеми безбедности саобраћаја, односно не обезбеде стручне анализе опасних места и деоница највећег ризика на путу и не предузму мере за отклањање ризика (члан 90. став 3.).

XVI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Поступци који су започети и који нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Члан 116.

Израда техничке документације и реализација радова за 54 деонице на дефинисаним стационажама програмом рехабилитације путне мреже „Пројекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја“, који се финансира средствима зајмова Европске инвестиционе банке Финансијски уговор, Зајам бр. 82.640, средствима Европске банке за обнову и развој Споразумом о зајму, Зајам бр. 44750, Пројекат бр. P127876, и средствима Светске банке по Споразуму о зајму, Зајам бр. 8255-YF, Пројекат бр. P127876, сви склопљени дана 27. новембра 2013. године између Републике Србије и наведених кредитора, окончаће се по одредбама члана 59. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012 и 104/2013).

Члан 117.

Јавна предузећа и други облици организовања који обављају делатност управљања јавним и некатегорисаним путевима, настављају да обављају ту делатност у складу са одредбама овог закона.

До оснивања управљача државних путева II реда на територији аутономне покрајине, делатност управљања тим путевима обављаће јавно предузеће за управљање државним путевима Јавно предузеће „Путеви Србије“.

Члан 118.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти донети на основу закона који даном ступања на снагу овог закона престаје да важи, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 119.

Јавни путеви, са припадајућим објектима и земљиштем, на којем су изграђени, у оквиру путног појаса, који се користе за обављање саобраћаја, а изграђени су до дана ступања на снагу овог закона, уписаће се у јавне књиге о евиденцији права на непокретностима као јавна својина Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Упис из става 1. овог члана спроводи орган надлежан за послове државног премера и катастра по службеној дужности на основу члана 5. ст. 3. и 5. овога закона.

Јавни путеви, изграђени до дана ступања на снагу овога закона, који нису евидентирани у катастру непокретности евидентирају се, по захтеву управљача јавног пута, код органа надлежног за послове државног премера и катастра на основу члана 5. став 3. и 5. овога закона и геодетског елабората постојећег стања, израђеног у складу са законом којим се уређује државни премер и катастар,

Осим права својине, на јавним путевима са припадајућим објектима, у јавне књиге о евиденцији права на непокретностима, уписаће се и право службености, концесионо право на јавном путу, односно друго сродно право смислу члана 3. овог Закона, у складу са прописима који уређују катастар непокретности.

Свако заинтересовано лице има право да покрене поступак пред основним судом у року од шест месеци, од дана уписа права јавне својине из става 1. овог члана.

Лице којем, на основу, правноснажне судске одлуке буде утврђено право на накнаду за одузету непокретност, стиче право на накнаду у висини тржишне вредности у складу са Законом о експропријацији, ако то право није остварило.

На упис јавних путева у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима, не примењују се одредбе закона којим се уређује планирање и изградња и упис права својине на непокретностима, ако су у супротности са одредбама овог члана Закона.

Члан 120.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о јавним путевима (Службени гласник РС, бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011, 93/2012 и 104/2013), члан 115. и члан 156. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“ број 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013, -УС, 55/2014, 96/2015 и 9/2016).

Члан 121.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а одредба чланова 27. став 3. и 29. став 1. овог закона почињу да се примењују даном приступања Републике Србије Европској унији.